

tabor 3

taborniška revija
letnik XLIX

2005
560 SIT

RAZVEDRILLO

37	Iz taborniške pesmarice
38	Iz arhiva
40	SOS
42	Dotik
43	Ježkov kotiček
44	Fotostrip
46	Igra
46	Rebus
46	Stric volk
47	Nagradna križanka

Foto: Blaž Verbič.

KDAJ?

KAJ?

KDO?

19. marec	Dan KO (Dan komisije za taborniški program)	kopr.rutka.net
19.-20. marec	Nočno orientacijsko tekmovanje (RMT Ljubljana)	not.rutka.net
2. april	Škalska liga, ka te briga. (RIZ Velenje, četa Divji volk, Škale)	skalska.rutka.net rokmiklavzina@yahoo.com
22. april	Dan tabornikov (ZTS in rodovi po Sloveniji)	
23. april	Taborniški feštival (MZT; Ljubljana, park Tivoli)	festival.rutka.net muc@rutka.net
21.-22. maj	ŠTPM (Še Ta Počasnemu Mine) (RIZ Velenje)	stpm.rutka.net vrabic@email.si
17. - 19. junij	Državni mnogoboj (Slovenska Bistrica) (ZTS in rod Črno jezero)	Pisarna ZTS Pugy, pugy@rutka.net

V.D. glavnega in odgovornega urednika: Aleš Cipot.

Pomočnik urednika: Miha Bejek.

Urednik fotografije: Blaž Verbič.

Predsednik izdajateljskega sveta: Igor Bizjak.

Novinarji in sodelavci: Barbara Bačnik, Maruša Baša, Jaka Bevk, Aljoša Bizjak, Sergeja Bogovič, Jure Brankovič, Tina Bržan, Meti Buh, Borut Cerkvenič, Tanja Cirkvenič, Ajda Drozg, Miha Eder, Jure Habjanič, Tomaž Hudomalj, Irena Jeretina, Klemen Kenda, Primož Kolman, Blaž Kovačič, Jernej Kovačič, Daša Lamut, Frane Merela, Dušan Petrovič, Tadej Pugej, Tone Simončič, Aleš Skalič, Tris Skrt, Matic Stergar, Tomaž Sinigajda, Katjuša Šave, Goran Tomšič in Jasna Vuradin Popovič.

Lektoriranje: Špela Gorup, spela.gorup@rutka.net.

Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije, Ljubljana, Parmova 33. TABOR sofinancira Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije.

NASLOV UREDNIŠTVA:

Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01/30008-20, fax 01/4361-477, e-pošta: tabor@rutka.net, info@zts.org. WWW: <http://www.zts.org>.

Cena posameznega izvoda je 560 SIT, letna naročnina je 4900 SIT, za tujino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino.

Transakcijski račun: 02010-0014142372.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto.

Revija izhaja vsak drugi petek v mesecu.

DDV je vračunan v ceno.

Grafična priprava in tisk: Tridesign d.o.o., Ljubljana.

Številka je bila tiskana v nakladi 1800 izvodov.

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

Naslovnica: Blaž Verbič.

Ustvarjalne delavnice na zimovanju rodu Podkovani krap na Zapotoku.

AKTUALNO

4	Tema meseca
7	Karikatura
8	Klepet
10	Anketa
12	Mnenje
13	Kolumna
14	Taborniški vestnik
15	Taborniške novice
17	Od rodov

STROKOVNO

27	Taborniška fotografija
28	Predstavitve rodov
29	Kosobrinovi pripravki
30	Astronomija
31	ŽVN
32	Koktajli
33	Taborniška znanja
34	Orientacija
35	Adrenalin
36	Nasveti vodjem

POTEPANJA

18	30 let RJZ Velenje
20	Intervju
24	Tabor na obisku

UVODNIK

Zmanjšajmo razdaljo med nami

Lahko zatrdim, da so povratne informacije ena najbolj zaželenih stvari, ki jih avtorji člankov v Taboru pogrešamo. Tu pa tam nam kakšne pridejo na uho, vendar še te večinoma takrat, kadar jih sami poiščemo. Ravno zaradi tega gre potem največkrat za pohvale, nas pa zanimajo tudi pomanjkljivosti, napake, ki jih morda ne opazimo, nestrinjanja z napisanim.

Odločili smo se, da z marčevsko številko stopimo še korak bližje k bralcem. Uvajamo zapise naših elektronskih naslovov (e-mailov) in sicer ob zapisu imena in priimka avtorja članka. Zagotovo ima vsak izmed vas na zalogi kakšno kritiko, pobudo, predlog, pohvalo, ki bi nam ustvarjalcem Tabora prišla še kako prav. Poleg tega se lahko pri avtorju članka pozanimате še za podrobnejše informacije, ali dopisnika z vašega območja povabite na svojo akcijo, o kateri bi želeli brati v Taboru.

Naj ne bo odveč omemba, da pričakujemo elektronsko pošto s konstruktivno vsebino. Za tiste, ki interneta ne uporabljate, pa je še vedno na razpolago naslov Parmova 33, 1000 Ljubljana. Naslovnik je znan: Revija Tabor.

Aleš Cipot, ales.cipot@volja.net

TEMA MESECA

Uvodnik

V nedeljo, 13. februarja, smo si lahko na prvem programu Televizije Slovenija ogledali nov mladinski film *Zvesti prijatelji*, v katerem v glavni vlogi nastopajo taborniki. Taborniško javnost je novica o filmu kar prese-netila. Menda je film krepko zamujal in nanj so pozabili tudi tisti redki taborniki, ki so bili s pripravami na snemanje sicer seznanjeni. Tudi zato je novica o predvajanju filma priletela kot strela z jasnega.

Mnenja o filmu so deljena. Od povsem običajnih tabornikov, ki so nad filmom razočarani, pa vse do tistih, ki področje mladinskih filmov dobro poznajo, in so z njim zadovoljni. Morda pa taborniki na film gledamo preveč kritično ravno zaradi tega, ker ga gledamo s taborniški očmi. Gledalec, ki ni bil nikoli član naše družine, ne bo opazil "nerodnih" spodrseljavev, npr. nošnje taborniške srajce brez rutke, srajca, ki je mladi taborniki niso nosili opasano v hlače (červavno nekateri mlajši taborniki zagovarjajo ravno tak način nošnje), vodnik brez rutke in srajce, dejstva, da se taborniki v resničnem življenju na vodovih srečanjih in v zasebnem življenju res ne ukvarjamo s poklicem Sherlocka Holmesa ... Sploh pa teh napak niso opazili tisti, ki jim je bil film namenjen - mladi. In ravno na to dejstvo sem ob gledanju filma pozabil tudi sam in neposredno po ogledu filma bil prežet v glavnem s kritiko s slabim priokusom. Moja najstniška leta so že davno mimo in moja pričakovanja pred ogledom filma so bila zagotovo drugačna. Če film ne bi "govoril" o tabornikih, bi pa res vztrajal pred ekranom samo deset minut. Informacije, s katerimi razpolagamo, pa kljub temu pravijo, da film starejšim GG-jem ni bil všeč. Menda pa so ga nekateri mlajši osnovnošolci gledali z odprtimi usti. Dejansko so otroci ciljna populacija filma. A vsaj v enem smo vsi enotni - film nas je predstavil v odlični luči. Po nekaterih ne ravno zglednih pojavljanjih v osrednjih časnikih (npr. prikritih namigovanjih, da smo taborniki primeren potencialni poligon za pedofile, do pomanjkljivih poročanj o naši soudeležbi oz. soorganizaciji Lučke miru), poleg vseh pozitivnih poročanj novinarjev (npr. Pow-Wow), seveda, je to res pravo poživilo za našo dušo.

Kolikor sem uspel slediti mnenjem netaborniških filmskih kritikov, napak, na katere smo po ogledu filma opozarjali taborniki, niso omenjali niti z besedo. Čudilo bi me, če bi jih. Pač pa so našli druge, tabornikom nebitvene pomanjkljivosti. V vikendu (priloga da in Slovenskih novic), št. 368, Jelka Šutej Adamič ocenjuje film z oceno "lahkotno, a ne prepričljivo". Pravi, da je film mlade gledalce prav gotovo prikoval pred ekrane, a da sicer kar večje posnet in režijski dosleden film ni presešel klišejske obravnave tovrstnih zgodb. Obvisel je na meji verjetnosti, prepričljivosti. Pohvalila je dinamično menjavo prizorov, doslednost pri gradnji filmske strukture, dialoge med nastopajočimi otroki, iskreno spopadanje nastopajočih s fikcijo, še posebej pa je navdušena nad mladim tabornikom Urošem, ki ga je zaigral Samo Kozlevčar. Slabše mnenje pa ima o nepotrebno razvlečenih zadnjih sekvencah v obkoljeni hiši s talcema. Z medčloveškimi odnosi so pometli na hitro, servirali so jih bolj za okus, da smo gledalci dobili najbolj enostavno sliko o razlogih za takšna in drugačna dejanja.

Razočaralo me je dejstvo, da si je film ogledalo nizko število tabornikov, kar sicer zaradi slabe obveščeniosti ne preseneča. Tudi zato je naš novinar ob zbiranju mnenj za anketo imel nemajhne težave. Starejše grče, MČ-ji in mlajši GG-ji, ki so si film ogledali, so bili kot kaže redki. Če ste film zamudili, pa bi si ga radi ogledali, povprašajte pri mlajših. Mnogi so ga posneli.

Aleš Cipot, ales.cipot@volja.net

Foto: Arhiv RTV Slovenija

Zvesti prijatelji

Zvesti prijatelji so nastali po istoimenski seriji mladinskih povesti Bogdana Novaka. Serija je bila ob izidu prava knjižna uspešnica; njena priljubljenost med mladimi bralci se do danes ni zmanjšala. Scenarij je napisal Franc Arko, ki je *Zveste prijatelje* tudi režiral.

Dramatična zgodba, ki bi jo žanrsko lahko uvrstili med akcijske kriminalke, se odvije v treh dneh in nočeh. Čeprav se pričenjajo početnice, si skupina zvestih prijateljev ne more oddahnuti. Komaj so mladostniki razkrili identiteto drznih roparjev, dregnejo v kriminalno afero, v kateri so zapleteni direktor občinskega gradbenega podjetja in njegovi sodelavci. Med njimi je tudi sosed glavnega junaka Uroša. Da bi razkrili afero, pričnejo *zvesti prijatelji* izdajati svoj časopis. Otroci pridejo do dokumenta, ki bi direktorja očrnil, takrat pa se začnejo bliskovito nizati dogodki, v katerih niso v nevarnosti le otroci, ampak tudi tisti odrasli, ki jim skušajo pomagati. Napetost pripovedi raste, nekateri akterji pristanejo v bolnišnici, drugi so talci v oblegani hiši Uroševega sosesa, direktor Židar vzame v roke puško in hoče utišati priče ...

Zvesti prijatelji pa pripovedujejo še o nečem, kar je pomembnejše od zunanega dogajanja, o težavah odrasčanja, o junakovi borbi s samim sabo, v kateri stre oklep neodločnosti in stopi na pot poguma. Televizijska nadaljevanja in film govorita o tovarštvu, prvi ljubezni in o naklonjenosti, ki je močnejša od razkola med generacijami. *Zvesti prijatelji* so pripoved o mračnih straneh sodobnega življenja, zaslepljenega s pridobitništvom, materialnimi dobrinami in socialnim povzpetištvom in ki se mu mladostniki uprejo s silovitostjo svoje nepokvarjene duše.

Snemanje je potekalo v Kamniku in bližnji okolici. Direktor fotografije je bil Valentin Perko, scenografinja Mojca Vilhar, kostumografinja Meta Sever, avtor glasbe Jože Potrebuješ, direktor nadaljevanke Robert Sukič, montažerka Vesna Nikolovska - Kržičnik mojstra zvoka Marko Tajič in Damjan Kunej. Sodelovalo je več kot petdeset igralcev, med njimi Nataša Barbara Gračner, Miloš Battelino, Radko Polič, Bojan Emeršič, Slavko Cerjak, Maja Sever, Roman Končar, Franko Korošec ... in vrsta statistov.

Vir: RTV Slovenija

Foto: Arhiv RTV Slovenija

Boštjan Lačen,

bostjan.lacen@gmail.com

Končno taborniški film! Nestrpno smo ga pričakovali prav vsi taborniki. In kaj je pričakovala večina? Prikaz taborniškega življenja, življenja v naravi, na taboru, prikaz dela vodov ...

Mnogi so rekli: "Še en slovenski mladinski film."

Sam menim, da je to še en uspešen slovenski mladinski film in mi vsi skupaj bi morali vedeti, da je ta film delan za otroke. Zato lahko mirno rečemo, da tudi žansko ustreza otrokom. V njem so junaki otroci, film ima svoj vrh, zaplet in srečen razplet in kar je najpomembnejše, otroci odnesejo celo kožo. Pa še vzgojno poanto ima, saj vsak otrok spozna, da se je nevarno igrati z ognjem. To je detektivska zgodba, v kateri srečamo tabornike, ki so radoživi, radovedni, željni pustolovščin in za svojo starost prav pošteno trimasti - najstniki, gozdovniki in gozdovnice, ki imajo svojega vodnika Lacija, imajo izostren dar opazovanja, hkrati pa so pošteni in pripravljeni pomagati drugim.

Sveda smo vsi taborniki gledali film z drugačnimi očmi kot ostali gledalci in filmski kritiki. Pri tem smo ugotavljali, da je taborniško življenje postavljeno v ozadje. Otroci so prikazani kot skupina, ki se druži v prostem času, res je skupina povezana in predana Laciju, a tudi pri njem ni jasno izpostavljeno, da je vodnik v taborniški organizaciji. Edino, po čemer lahko sklepamo, da gre za tabornike, so kroji, vendar se tabornik sprašuje, zakaj kroj v vsakodnevni situaciji. Kroje nosimo taborniki na vodovih sestankih, akcijah in ob svečanih priložnostih, nikakor pa nismo v kroju od jutra do večera. Vse to je razburkalo tabornike, na eni strani so bili zagovorniki filma, na drugi pa nasprotniki.

Sprejeti moramo dejstvo, da se je scenaristu in režiserju zdela dovolj zanimiva sama fabula, zanimiva za filmsko upodobitev, to, da v zgodbi nastopajo taborniki, jima je bila verjetno postranska stvar. Kljub temu sta v skladu z izvirnikom obdržala v zgodbi otroke tabornike. Pri tem pa sta ob nepoznavanju življenja tabornikov zagrešila nekaj nenamernih izpustov, žal v škodo nas tabornikov, ki smo pričakovali, da se bo naša aktivnost predstavila v najboljši možni meri vsemu slovenskemu gledalstvu.

Igralska zasedba v filmu je bila solidna. Mislim, da je bil film med mladimi dokaj dobro sprejet - prav zaradi napete zgodbe. Kljub vsem napakam pa smo dobili film, v katerem se pojavljajo taborniki. Vsi upamo, da bo doživel nadaljevanje oz. da bo na filmska platna prispela še kakšna zgodba, ki prikazuje tabornjenje, zimovanje ali vodov izlet, in da se bodo ustvarjalci takrat povezali tudi s taborniki, ki jim bodo podrobneje razložili naš način življenja.

To je le en pogled na novi slovenski film, je osebno videnje tabornika. Pravijo pa, da imajo vsake oči svojega malarja. Tudi pri filmu.

Matjaž Šmalc,

matjaz.smalc@gmail.com

Sedim zadnjič s kolegi na kavi, beseda da besedo, pa zaplavamo malo nazaj v spomine. "Ej, a se spomniš, ko smo s taborniki ..." Pa je nanese, da je bil za mizo tudi nevernik. Mislim takšen, pristen nevernik, ki nikoli, pa čeprav se to zdi še tako neverjetno, ni bil tabornik. "Pa v čem je sploh štos teh tabornikov ...?" Pisano ga pogledam, se že skoraj odločim, da bo kavo definitivno plačal sam, potem pa se vprašam tudi sam: V čem je sploh štos teh tabornikov?

Spomnih se raznih inštruktorskih tečajev: "Taborništvo je vzgojna organizacija, ki mladega človeka vzgaja za dobrega državljana," ali nekaj podobnega, je pridigal takrat Milko. Ja, to že. Ampak v čem je resnično štos teh tabornikov, da tisoče mladih nosi pisano ruto okoli vratu, v čem je štos, da je bila več kot dvajset let vsako jutro tudi moja prva misel "taborništvo"?

Ko imaš nekaj, se stvar zdi samoumevna. Kaj je to bilo, lahko definirajo šele, ko tega ni več. In danes toliko bolj ugotavljam, v čem je štos, ko v mestu srečujem vod tabornikov, ponosno oblečenih v kroje, in nenazadnje, ko na televiziji zasledim filme, kot je bil zadnji mladinski film "Zvesti prijatelji".

Film sam po sebi ne predstavlja bog ve kakšnega presežka v slovenski filmski ponudbi, čeprav je treba priznati, da je glede na mladinske filme v zadnjih letih zelo gledljiv in tekoč. Film odlikuje predvsem dobra igra tako starih in izkušenih igralcev (kar je glede na imena kot so Bojan Emeršič, Nataša Barbara Gračner, Radko Polič ... vsaj pričakovano), kot tudi in predvsem mladih igralcev. Prav ti dajo s svojo sproščenostjo in prepričljivostjo filmu dobršno mero svežine. Tako je film, tudi po zaslugi rutinirane režije Franca Arka, dokaj tekoč in dinamičen, ki pa ga včasih kazi kar precej za lase privlečen scenarij (predvsem neprepričljiv je konec) in pa predvsem v prvi polovici večkrat kar precej nespretna in skoraj sterilna montaža.

In če se na začetku vprašam, zakaj so mladi detektivi prav taborniki, mi na koncu film hkrati poda odgovor še na prvo vprašanje: Štos je v pripadnosti, štos je v celoti. "Laci nas ni učil solo akcij," pravi Uroš njegov prijatelj. Štos je v ekipi, v "osnovni celici" - vodu. In v vodniku, prvem med enakimi, začetku in koncu vsakega voda (kar se pokaže, ko Laci skoraj zapusti vod). Tako ideja filma ni več samo zmaga "dobrega nad zlim", ampak predvsem vzpostavljane pristnih odnosov znotraj skupine, občutek varnosti in zaupanja v vod, člane in vodnika. In ko enkrat dosežeš to, ni več važno, ali taborišč na Kolpi ali pa rešuješ umore.

Tako filmu odpustim vse nerodnosti in neprepričljivosti. Ugasnem televizijo in si rečem: "V tem je štos!"

Andrej Težak - Tešky,

tesky@kurz.si

Oceniti film kot so Zvesti prijatelji in to za revijo Tabor ni lahka naloga. Pred sabo imaš namreč dva aspekta ocenjevanja: kvalitativnega v produkcijskem smislu filmske industrije in ocenjevanje z vidika taborništva. Moramo se dotakniti obeh in biti zelo zadovoljni kot taborniki, saj nam je vendarle nekdo namenil tako veliko pozornost, da smo se lahko pojavili kot glavne vloge v njegovem celovečercu. Pa ne le en sam, kar cel taborniški vod, s pripadajočim krojem, vodovo zastavico, vodovim prostorom ...

O produkciji žal nimam tako dobrega mnenja. Zanimiva preslikava knjižnega dela na filmsko platno kakovostno zelo zaostaja za povprečnim slovenskim mladinskim filmom. Užitka, ki smo ga lahko deležni pri ogledu Poletja v Školjki ali recimo starejše Sreče na vrhovi, današnja generacija mladinskih filmov očitno ne more doseči. Sama zgodba je sicer v knjigi lepo tekoča, prilagoditvi za film pa ni posvečeno dovolj pozornosti. Režiser sicer skrbi za to, da nam pri filmu ni dolgčas in je akcije dovolj, ne računa pa na to, da si gledalci ne moremo pomagati z domišljijo kot pri branju. Film je slabo kadriran, kadri si sledijo v nejasnem zaporedju, večkrat imamo občutek, da so odrezani v trenutku, ko bi sicer moralo slediti nadaljevanje v naslednji prizor.

Profesionalni igralci, ki so si za vaje verjetno vzeli en slab popoldan, niti približno ne zadostijo igralskim merilom, ki bi jih pričakovali od njih. Bolj smo lahko zadovoljni z amaterskimi mlajšimi igralci, ki odigrajo taborniški vod, saj je njihova igra zelo pristna, v danih situacijah reagirajo primerno.

Lackovi taborniki se sicer spopadajo s precej nenavadno taborniško akcijo, vendar so ji kos kot profesionalci. Prehitijo celo policijo in na koncu je prav taborniški vodnik tisti, ki prvi opazi, od kod prihajajo strelci in prekine strelca, preden le-ta izstrelji že peti naboj (iz sicer lovske puške na 2 naboja). S tem smo kot taborniki lahko zelo zadovoljni, saj nas film propagira kot odločne, preračunljive in pripravljene na izziv. Ob glavni zgodbi spremljamo tudi precej realno zgodbo taborniškega vodnika in njegove ljubezni do taborniškega dela, ki ji pot prekrži ljubezen do dekleta. Žal je postavljen pred odločitev in mora pustiti tabornike zaradi nje, resnega življenja ...

Kljub kritičnemu pristopu do filma le-tega priporočam GG-jem in njihovim vodnikom, morda za kakšen skupen ogled namesto vodovega sestanka.

Še beseda pisarne ZTS ..

Ob gledanju filma in pozneje ob branju debate na rutkinem forumu se je porodilo nekaj vprašanj in pripomb, ki so razburkale misli nekaterih tabornikov. Pojavljale so se različne informacije o sodelovanju med TV Slovenija in ZTS, o domnevno sporni prodaji delov taborniške uniforme ustvarjalcem filma, o nepojavljanju Zveze tabornikov Slovenije v odjavni špici filma, o (ne)sodelovanju med strokovno službo ZTS (pisarna) in Komisijo za odnose z javnostmi (KOJA) in podobno. Informacije smo preverili neposredno pri uslužbencih v pisarni ZTS, ki so s "filmariji" komunicirali. Na vprašanja odgovarja Ivo Štajdohar, vodja pisarne.

Foto: Arhiv RTV Slovenija.

V kolikšni meri so za pomoč zaprosili ustvarjalci filma?

Izvajalci filma iz TV Slovenije so se spomladi leta 2003 zanimali za taborniške kroje. Rekli so, da bi radi posneli film - nadaljevanko po knjigi Zvesti prijatelji, v kateri nastopajo taborniki in ki je doživela velik in dober odziv med mladimi bralci.

Sam sem imel nekaj pomislekov in jih opozoril, da mi s krojem ravnamo zelo spoštljivo in da ne dovolimo uporabe krojev, če bi nas v filmu s tem pokazali v slabi luči ali celo žalili. Ko sem dobil zagotovilo, da do tega ne bo prišlo in zaradi tega, da bi se taborništvo med mladimi promoviralo, sem privolil v nakup oziroma prodajo krojev za kostumografske namene, kar je bilo potem izvedeno v Zadrugi ZTS.

Kasneje sem ta pogovor nekako potlačil v podzavest, še posebej, ker se je verjetno snemanje in priprava nadaljevanke zavlekla skoraj dve leti.

Gre ob prodaji delov taborniške uniforme za normalen postopek, ali bi lahko pričakovali tudi kakšno drugo možnost?

Glede na to, da krojev ne izposojamo, oziroma jih v zelo

redkih primerih, bi bila druga možnost samo še darovanje. Pod predpostavko, da želimo biti v filmu predstavljeni, seveda.

Bi bilo glede na sodelovanje med ZTS in ustvarjalci filma upravičeno pričakovati, da bi bila ZTS zapisana v odjavni špici filma?

Če krojev ne bi kupili, bi bilo tako pričakovanje povsem upravičeno, tako pa sem malce v dvomih. Bi pa bilo lepo, če bi bili tudi v odjavni špici.

Kako si s filmom zadovoljen sam?

Filma še nisem videl, ker sem bil takrat, ko je bil na sporedu, zdoma.

Je prišlo pri obveščanju o snemanju filma do kratkega stika med pisarno ZTS in Komisijo za odnose z javnostmi (KOJA)?

Ne bi rekel. Do nesporazuma je prišlo že potem, ko je bil film narejen in napovedan. Glede na to, da je minilo kar nekaj časa od tega, smo tudi v pisarni potrebovali kak teden, da smo rekonstruirali dogodke. Res je, da bi to kljub obilici drugega dela storili prej, če bi bilo rečeno, da se mudi. Kar smo naredili v pisarni, je bilo v prejšnjem mandatu in v dobri veri, da koristimo taborništvo. Sam kasneje temu nisem posvečal pozornosti, bi pa bilo verjetno manj komplikacij, če bi bili taborniški funkcionarji navajeni na primo-predajo, kar pomeni, da bivši funkcionarji predajo posle novo izvoljenim.

Foto: Arhiv RTV Slovenija.

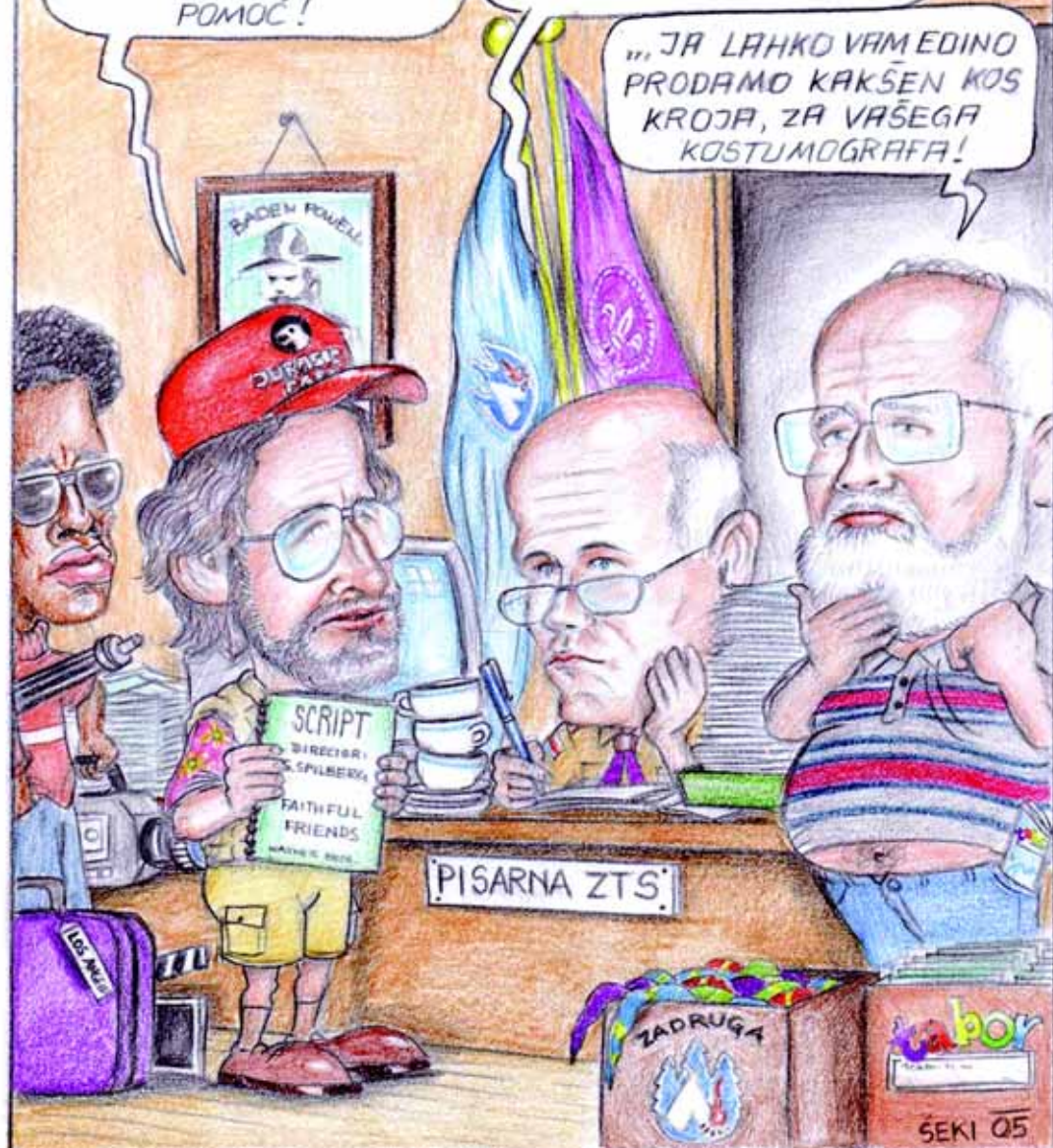
NERESNA PONUDBA

Karikatura: Jaka Bevk-Šeki

HELLO! RAD BI POSNEL
VELIKO HOLYWOODSKO
USPEŠNICO O VAŠI
ORGANIZACIJI, VENDAR
POTREBUJEM VAŠO
POMOČ!

PRAVZAPRAV NIMAMO
ČASA, DA BI SE LIKVARJALI
S TEMI ZADEVAMI! SMO
NAMREČ TIK PRED
MENJAVO VODSTVA !!

„JA LAHKO VAM EDINO
PRODAMO KAKŠEN KOS
KROJA, ZA VAŠEGA
KOSTUMOGRAFA!“

Boštjan Lačen, bostjan.lacen@gmail.com
in Barbara Bačnik - Bača, barbara.bacnik@kiss.si

Klepet z Bogdanom Novakom

Humorno in napeto skozi taborniške oči

Konec devetdesetih let smo bili ponosni nanj vsi taborniki. Torej je naše delo zanimivo, razburljivo in vredno, da se tematsko predstavi slovenskemu mlademu bralcu. Ni ga bilo tabornika, ki ne bi segel po knjigi *Bela past* Bogdana Novaka. Bila je prva v nizu pustolovskih zgodb zbirke *Zvesti prijatelji*, ki so mlade bralce spominjale na zbirko Enid Blyton *Pet prijateljev*, a dogajala se je pri nas, junaki so bili slovenski taborniki z vodnikom Lacijem na čelu, mladim Prekmurcem, ki je pristal v Ljubljani. Letos februarja pa so na 1. programu Televizije Slovenije premierno predvajali celovečerni film *Zvesti prijatelji po pisateljevi predlogi*, in sicer film, za katerega si je poskušal vzeti čas vsak tabornik. Iz radovednosti ali nostalgije po starih časih ali morda kakšnih drugih vzrokov. Vsekakor pa je bil to povod za intervju s pisateljem, ki ima tudi sam korenine v Prekmurju, od koder se je s starši podal v belo Ljubljano in tam tudi ostal.

Foto: Bača.

Bogdan Novak, rojeni ste v Murski Soboti. Kako je s to številko 4, ki vas je neka-ko zaznamovala ob rojstvu? Lahko pojasnite to začetno povezanost s to števk, se odraža tudi v vašem delu?

Niti ne, ker del je že 63. Premalo časa bom živel, da bi jih 444 spisal, kajne. Rojen sem 4. 4. 1944 kot 4. otrok ob 444,4 km dolgi reki Muri. Ko sem bil še v šoli, sem nosil tudi vojaško pločevinasto oznako 4. polka, to mi je dal moj prijatelj in so se vsi norca iz mene delali.

Nas lahko za trenutek popeljete v čas povojnega Prekmurja, kakršnega ste doživljali vi kot otrok (ali pa so vam predstavo o njem ustvarili drugi)? Je morda Laci ostanek tega Prekmurja v vašem srcu?

Ja, rojen sem v Murski Soboti, v Beltincih zraven Murske Sobote smo imeli pa staro mamo in imam še danes bratrance in sestrične. Vsake zimse in letne počitnice seveda nismo odšli na morje, ker smo bili revni, ampak smo se z vlakom peljali v Beltince. Tam smo na kmetiji čuvali živino, krave in svinje pasli ter na njihah delali kot tamkajšnji otroci. Prekmurje se mi je zelo vrezalo v dušo, ker sem se vedno čutil Prekmurca, čeprav sem že pri 4 letih prišel v Ljubljano. Imel sem krasno staro mamo, ki mi je pravila prekmurske zgodbe o Beltinčarjih. V tistih časih je imel avto samo župnik, na polje smo se vozili na vozovih vpreženih v krave, to je lahko trajalo tudi 30 minut, danes bi pa s traktorjem rabili le kakih 5 minut, ni bilo asfalta, redko kdo je imel konja. Meni se je tista prostrana ravnica grozno vrezala v dušo. Zakaj je pa Laci Prekmurec? Čisto naključje. Ko smo živeli že v Ljubljani in je hčerka hodila v 8. razred osnovne šole, je prišla vsa navdušena domov, da kakšnega perfektne učitelja tehnične vzgoje imajo. Prekmurec je in ime mu je Laci, nič se ne učijo, samo pogovarjajo se o smislu življenja in ljubezni, pa o odnosih med mladimi in da je blazno zanimivo. Kasneje so Lacija vrgli iz šole, ker je kadil travo in meni se je zdelo zelo interesantno. Ko sem iskal vodjo tabornikov, sem rekel, bom pa tega Prekmurca Lacija vzel, ker je bil tako krasen človek. Toda ker ga nisem poznal, sem opisal sebe, vendar ne takega kot sem, ampak skozi oči mojih otrok, kot oni mene gledajo. Kot tečeža, ki

hoče zmeraj prav imeti, ki hoče pesmi peti, pa nima posluha, ki hoče kitaro igrati, pa ne zna in na smrt sovraži pse - te vreče bolh. Nato bi me pa zalotili, da sem našega psa doma crkljal in s čokolado hranil. Tako je nastal Laci.

Vemo, da ste rodbinsko povezani z Majo Novak, pisateljico kriminalk. Je pisateljsko pero položeno v gene vaše rodbine, oziroma kaj je bil vzgib za začetek vaše pisateljske poti?

Maja Novak je moja nečakinja. Jaz sem pa že od majhnega vedel, da bom pisatelj. Brati sem začel pri 4 letih in pol in ko sem prebral *Robinzona*, sem si rekel, da hočem pisati take knjige. Ko sem končal z branjem, sem si začel izmišljevati nadaljevanja. Bratje so se mi smejali, jaz sem pa vztrajal in pisal neprestano od srednje šole dalje. Svojo prvo novelo sem objavil v *Perspektivah* leta 1963, potem sem objavil v *Anteni*, v *Problemih* in v *Tisku*. Dolga leta sem bil novinar, nihče mi pa ni hotel knjige objaviti, tako sem prvo izdal šele pri 38 letih. Če bi vrgel puško prej v koruzo, ne bi nikoli postal pisatelj. Sem trmast kot Prekmurci, po mami Primorki pa še kot istrski osel. Vztrajal sem, dokler nisem našel urednika za svoj roman *Na drugi strani Ljubljance*, to se je zgodilo pri Pomurski založbi. Po tej prvi knjigi, ki je bila v 6 mesecih razprodana, sem izdal še 62 knjig. Torej otrokom vedno rečem, če si želite nekaj res biti, je treba trdo delati in nikoli odnehati. Enkrat se ti bo želja zagotovo izpolnila.

Zanimajo nas vaši prvi stiki s taborništvom. V kolikšni meri je povezanost odnosov in delo v vodih, kakršno poznamo pri tabornikih, nudilo možnost nastanka neke pustolovske zgodbe?

O taborništvu nimam pojma in nikdar nisem bil tabornik, to moram odkrito povedati. Ampak, sem se pa vedno klatil okrog in tako spisal knjigo *Drugo življenje*, kjer opisujem, kako sem vzel nahrbtnik in nekaj suhe hrane ter odšel v gozd za 14 dni. Grozno rad sem imel naravo. Ko sem pisal Zveste prijatelje, sem si pa rekel, da otroci ne morejo sami v gozd pri 16 letih, ampak morajo imeti nekoga odraslega seboj. Za učitelja bi bilo to zelo nenavadno, in sem rekel, bodo šli pa taborniki. Dal sem jim Lacija in so šli. Sem pa imel nekaj prijateljev, ki so se spoznali na taborništvu. Iva Vidica z Dela, ki je bil vodja pri vas v taborniški zvezi, potem člana črnuškega odreda Viteza heroja. Spraševal sem ju o vozlih in drugem, šotoriti sem pa sam znal. Ko so proti koncu 90-ih izšli Zvesti prijatelji, me je ta kolega iz Viteza heroja povabil medse in tam sem jim pripravil literarni večer. Bili so navdušeni in so me sprejeli za častnega člana svojega odreda ter mi dali svoje našitke. In jaz to skrbno čuvam, sem zelo ponosen, da so me sprejeli za častnega člana.

V življenju ste počeli marsikaj. Bili ste knjižničar, novinar pri resnih in humanističnih časopisih, bili ste dopisnik v Sarajevu, nazadnje pa ste izbrali poklic svobodnega pisatelja. Pomeni to bogatstvo izkušenj, iskanje novih poti, pustolovščino, iskanje samega sebe ali stil življenja, ki vam osebno najbolj odgovarja?

Med drugim sem bil v študentskih letih tudi zidarski vajenec. Poklica svobodnega pisatelja si pa nisem izbral, so me kar pahnili vanj. Bil sem odgovorni urednik Pavlihe in leta 1983 so me "odžagali", ker sem imel predlog jezik. Nato smo še nekaj let životali, leta 1991 pa so list Pavliha ukini-li, nas pa dali na Zavod za zaposlovanje. Nihče več me ni hotel zaposliti kot novinarja, ker sem imel strupen jezik. Zameril sem se tudi politikim in sem bil prisiljen postati svobodni književnik. Uredil sem si status in začel pisati knjige. Nekaj sem jih že imel, in

ker sem ravno sklenil pogodbo za Zveste prijatelje, sem se odločil ukvarjati se le še s pisanjem.

Vaš knjižni opus je zelo bogat in obširen. Lotevali ste se zgodovinskih romanov, kriminalk in povesti, tudi pesnili ste, spoprijeli pa ste se tudi z epom (Pesem o kralju Matjažu). Vam pomeni menjavanje zvrsti izziv ali spopad z nečim novim, drugačnim?

Človek ima vedno rad pestro življenje. Enkrat pišeš sago o svoji družini, potem te interesira nekaj drugega. Ko sem spisal Zveste prijatelje, sem svojemu sinu, ki nerad bere, dal prebrati svojo zbirko. Sedaj je sicer računalničar, kot mulc je pa samo pred televizijo ležal in sta ga zanimala samo film in računalnik, in potem je še mene okužil s tem, da igram računalniške igrice. No, ampak Zveste prijatelje je pa moral prebrati, ker je to oče spisal in sem ga vprašal, kako mu je všeč. Rekel je: "Tako drage knjige, pa nobenega mrtvega notri." Tako sem začel pisati grozljivke. In sem ga spet vprašal, kako so mu všeč, pa mi reče: "Ja, saj si fental tam enega berača, pa enga psa, ampak si ju moral na koncu vseeno oba oživit." Grozljivke sem pisal prav zaradi sina. Veste, paše malo spremembe; zgodovinski roman, ljubezenske zgodbe, včasih kaj za svojo dušo, psihološki roman, ali pa kakšna zgodba za razvedrilo.

Je pisati za mlade težko? Potrebujejo mladi dandanes za to, da ostanejo pri knjigi, neko stopnjevano napeto dogajanje?

Ne, to je enako kot za odrasle, le da so mladi malo bolj kritični in moraš bolj paziti. Odraslim lahko zamažeš oči z blazno pametnim opisovanjem, otroci pa rečejo, 'uh, ta bluži' in se obrnejo stran, dolgočasno jim je. Zgodba mora biti napeta, akcijska. Ugotovil sem, da otroci obdržijo koncentracijo v okviru ene šolske ure, tako dolge so tudi nadaljevanke na televiziji, filmov že nimajo živcev gledati. Vedno jih je treba držati v napetosti, radi imajo tudi ljubezensko zgodbo.

Ste zgodbo izbrali sami ali jo je izbral scenarist Franc Arko? Je izbrana zato, ker jo žanrsko lahko uvrstimo med akcijske kriminalke in kot taka najbolj usreza zahtevam filma?

S filmom je bilo pa tako, da sem srečal urednika mladinskega programa na RTV-ju Deklevo in on me je poprosil za kakšno zgodbo za film in sem mu predlagal serijo Zvesti prijatelji. In potem so oni vzeli le nekaj motivov iz te zgodbe, tako da film nima nobene zveze z mojimi zgodbami, razen teh junakov in zapitega novinarja iz zgodbe *Super špon*. Ampak tako je vedno, ko se dela film po knjigi, ni zvestobe.

Je morda še katera zgodba iz zbirke Zvesti prijatelji na vrsti za filmsko uprizoritev?

Ni, zaenkrat ne. To stane ogromno denarja. Ravno sedaj so posneli nekaj od Ivana Sivca, tu so še moji motivi in film po Slavku Preglju. Sedaj sigurno 5 do 10 let ne bodo snemali po moji predlogi, ker želijo predstaviti čim bolj raznolike avtorje.

Vsaki premieri sledijo kritike, takšne in drugačne. Kako ste spremljali snemanje filma - od daleč, ali pa ste bili kdaj prisotni tudi na snemanju? Kako ste zadovoljni s tem, kar smo vsi Slovenci videli na televiziji 3. februarja? In kaj menite o kritikah?

Jaz s filmom nimam čisto nič, razen da sem dovolil snemati po motivih iz mojih zgodb. Kritike se me ne tičejo, to ni moje delo, to je delo režiserja Franca Arka. Moram pa povedati, da sem vesel filma, sem se bal, da bo nastala dolgočasna zgodba. Uspejo jim je narediti gledljiv film in akcijsko, napeto zgodbo. Sem zadovoljen.

Ne glede na ocene filma smo taborniki zadovoljni, da je delo o tabornikih dobilo svoje mesto na filmskih platnih. Sami bi si morda želeli, da bi na velika platna prišlo še kakšno delo, v katerem je močnejše izraženo delo v vodu, izpostavljeno bivanje v naravi, prijateljstvo, v katerem je taborništvo postavljeno v ospredje.

Vam, Bogdan Novak, pa želimo še veliko del, ki bi imela zvesti krog bralcev. In morda še kakšno knjigo o tabornikih. Veliko zanimivega se nam pripeti pri tabornikih. In tabornik ostane tabornik tudi tedaj, ko ni več aktivni član organizacije. Morda pa bi se nam kdaj pridružili. Bi bil to za vas nov izziv?

Z veseljem pridem.

ANKETA SiNi, sini@rutka.net**Kakšen se ti je zdel film Zvesti prijatelji, v katerem so glavno vlogo odigrali taborniki?**

V bistvu sem gledala skoraj ves film, ampak vseeno sem dobila močan občutek, da tabornikov sploh niso predstavili tako, kot bi jih morali ... mislim, da noben od igralcev ni "taprav" tabornik. Ampak to niti ni tako narobe. Hujše se mi zdi, da film ni sledil knjigi ... saj je v knjigi bil en "bajsi" in je bil ZELO dober lik, ker je vedno poživil akcijo ... v filmu pa nobeden ni bil tak, da bi se lahko poistovetil z njim. To je manjkalo ... nekdo, ki bi ga mogla cela skupina čakati!

**Sara Galun, 16 let, PP, RHV
Ljubljana, MČ vodnika**

Film mi ni bil všeč, ker je bila zgodba čudna, mislim, da taborniki in kriminalci ne gredo skupaj. Še kar nekaj časa nazaj sem bral knjige, mislim pa da je nastopal tudi pes, ki je bil nepogrešljiv član. Kroj je nosil le eden, pa še to brez taborniške rutice. Ustvarjalci filma bi se lahko pozanimali o nošenju kroja in natančno prebrali knjigo. So pa predstavili tabornike v lepi luči.

**Marko Prelec-Prelc, 14 let,
GG, RSR Ilirska Bistrica,
pomočnik vodnika**

Omenjeni film sem si ogledal zelo površno. Razlog temu ni moje nezanimanje za karkoli v zvezi s taborniki, ampak preprosto dejstvo, da me film ni bil sposoben pritegniti pred televizijski zaslon. Menim, da je to le še eden od bolj ali manj ponesrečenih poskusov filmske uprizoritve knjižne zgodbe. Navsezadnje sem bil po prebrani knjižni predlogi razočaran tudi nad filmom Boter, ki je eno mojih najljubših filmskih del.

Zbirko knjig, ki je podlaga filmu, sem v najstniških letih, kljub temu, da je ne bi upal uvrščati med najkvalitetnejša literarna dela, namenjena mladini, v celoti prebral (mislim, da celo večkrat 😊). Zgodbe o tabornikih so me v tistem času neizmerno zabavale, čeprav takrat sam še nisem bil tabornik.

Nošenje rutic je bilo v filmu preveč zapostavljeno. Če gledamo iz taborniškega vidika, je to tudi največji "kiks" ustvarjalcev filma. Kroj je bilo možno zaslediti bolj pogosto kot rutko. To, da kroj ni bil nošen v hlačah, me niti ni motilo, saj bi v nasprotnem primeru mogoče lahko izpadli preveč militaristično, česar pa seveda nečemo.

**Janez Urevc, 19 let, PP, RSM
Piran**

Film sem videla, a čisto po naključju, saj me je oče poklical in rekel: "Glej, tvoji taborniki so po televiziji!" Če povem po pravici, so moje izkušnje s taborniki drugačne kot tiste prikazane v filmu. Res je, da se poskušamo v vsaki situaciji znajti, a v filmu sem dobila občutek, da smo taborniki mali detektivi. Malce me je motilo to, da so bili kroji tabornikov brez našitkov rodov (vsaj jaz jih nisem videla), ter način nošenja krojev.

**Maja Tarkuš, 18 let, PP, MR
Limbuš, načelnica PP**

Priznati moram, da sem bil pozitivno presenečen nad vsebino filma. Odlično je prikazana dogodivščina za starostno vejo GG. Že nekaj časa sem si zastavljal vprašanje, ali bo tudi posnet še kakšen film, v katerem bomo razpoznavni člani ZTS. Saj ni dolgo od tega, ko smo lahko spremljali nadaljevanko, v kateri so svojo odlično vlogo odigrali člani ZSKSS. Razočaranje se lahko prikaže le v obliki naše podobe - identitete. Pričakoval bi, da bi bili osrednji junaki lahko oblečeni več časa v kroj in rutico. Vsaj če gledam s stališča našega gibanja ZTS, ki bi moralo biti ponosno na svojo uniformo. Lik vodnika v filmu bi po mojem mnenju moral biti v tem vzornik svojim tabornikom. Na žalost pa ga sam nisem nikoli opazil, da bi na ta način predstavljal ZTS.

Sandi Glinšek, 23 let, grča, RJZ Velenje, načelnik rodu

Film je bil dokaj povprečen. Igralci so sicer igrali v redu, niso se mi pa zdeli ravno živeti v zgodbo. Mislim, da ni bilo v zgodbi nobenega zares pretresljivega dogodka, oziroma nečesa, kar bi zares pritegnilo mojo pozornost. Stvar je v tem, da sem se hitro začela dolgočasiti, kar pa je najbrž tudi posledica tega, da med filmom ni bilo reklam (kar bi med tistima dvema urama včasih kar dobro delo). Poleg tega pa se mi je zdela tista scena z nekimi hudimi policajji povsem odveč. In tudi zgodba sama je bila tako rečeno brez pravega začetka in konca, tako vsaj jaz mislim,

Film Zvesti prijatelji sem si ogledal čisto slučajno. V sporedu sem videl, da je na vrsti film s tem naslovom, in sem se odločil za ogled. Ker sem poznal pisno predlogo, se pravi knjigo, sem pričakoval zanimivo in napeto zgodbo s taborniki v glavni vlogi. Potem pa "bum". Že začetek filma me je razočaral. Dogaja se v Kamniku in ne v Ljubljani kot piše v knjigi. Rečem, v redu, pač so malo prikrojili zgodbo. Potem vidim tabornike, lepi v krojih, na začetku urejeni, sicer za toliko izkušenj premalo veščin, prelepe rutice (pač nove). Šok pa je bil, ko vidim vodnika, tabornika, brez kroja in rutice. Vprašal sem se, ali je ZTS in za to pristojna ko-

misija kaj pomagala avtorjem filma. A tega ne vem. Konec koncev pa film ne izpade slabo, je dobra propaganda za tabornike, saj so se pokazali v dobri luči kot rešitelji. Mogoče pa je manjkalo več taborniških izkušenj in sproščenosti igralcem, ki so bili tudi mlajši kot piše v knjigi.

Moti pa me, da ZTS ni izkoristila take priložnosti, da bi še bolj promovirala tabornike.

Miha Stražišar, 18 let, PP, RAJ Cerkno

Film se mi je zdel zelo zanimiv. Res tipičen slovenski mladinski film! Prav zabavno ga je bilo gledati. Menim pa, da bi morali igralci, če so že predstavljali tabornike, ves čas nositi taborniške rutice. Zelo je izstopal tisti, ki je ves čas nosil taborniški kroj. Žal pa tudi on ni bil popoln, saj o rutici ni bilo sledu.

Sonja Koren, 21 let, PP, PR Gorje, vodnica MČ

ker sploh ne vem, v čem je bilo bistvo, da so odkrili tistega človeka (njegovega imena se ne spomnim več, se mi zdi, da je bil "glavni" nekega podjetja?!), ker sploh ni bilo razjasnjeno, kaj je delal narobe. Mogoče sem pa jaz kaj zamešala in je bilo vse skupaj logično. Kar se tiče igralcev: vem, da film, ki ima knjižno podlago, ne more tej knjigi slediti do pike natančno, vendar sem vseeno pričakovala, da bo Laci Prekmurec. Sem pa vesela, da so imeli taborniki glavno vlogo; da so bili prikazani v dobri luči. Kar me je motilo, bi mogoče bilo to, da je en fant izmed njih nosil

taborniško srajco neprestano, ne da bi si kdaj oblekel kaj drugega. Se mi je pač zdelo nekako nenavadno. Pa več bi lahko nosili rutke. Vsaj ta s srajco.

Nina Dietz, 16 let, RMB Ajdovščina, pomočnica vodnika

MNENJE

Čas za razmislek ...

Kot že nekaj let do sedaj je tudi lanskega decembra beseda večkrat nanesa na akcijo "Luč miru iz Betlehema", ki jo vsi dobro poznamo. Prepričani smo, da so mnenja v posameznih rodovih, ki delujejo v okviru ZTS, zelo različna, pa vendar ne bo odveč, če vam predstavim svoje mnenje oz. mnenje rodu na celotno zadevo.

Kot že nekaj let do sedaj akcijo organizira ZSKSS, ZTS in posamezni rodovi pa pri tem vsako leto odlično odigrajo drugorazredno vlogo. Zakaj? Velika večina taborniških rodov se omenjene akcije sploh ne udeležuje (opomba avtorja: po neuradnih podatkih približno 70 odstotkov).

Nekateri pozabljate, da smo še vedno taborniki in ne katoliški skavti. Ima izraz "skavt" v sebi kaj bolj modernega in naprednega? Se sramujemo bogate zgodovine taborniškega gibanja v Republiki Sloveniji? Razlika med našo in njihovo organizacijo je majhna, pa vendar zelo velika. Ampak v tem ni nič slabega, zato naj tako tudi ostane.

Članstvo v WOSM-u še ne pomeni, da smo vsi člani taborniške organizacije (ZTS) sprejeli katoliško vero. Tudi statut ZTS, sprejet na skupščini ZTS dne 18.10.1997, v 1. členu opredeljuje: *"Zveza tabornikov Slovenije je prostovoljna, mladinska, vzgojna in nestrankarska organizacija, odprta vsem ne glede na poreklo, spol, raso in prepričanje, deluje v skladu z namenom, principi in metodo svetovnega skavtskega gibanja, in zaradi uresničevanja skupnih interesov povezuje društva tabornikov - rodove"*.

Kot je jasno (seveda po mojem skromnem mnenju) članstvo ni omejeno z kakršnimkoli prepričanjem. Ali smo kdaj razmišljali, da imamo v organizaciji tudi predstavnike drugih prepričanj (beri veroizpovedi ali članov drugih nazorov oz. pogledov na svet in življenje)? Prav zaradi navedenih argumentov menimo, da akcije, ki so versko opredeljene in polne raznih verskih obredov, ne sodijo v prostor za promocijo taborniškega gibanja v Republiki Sloveniji.

Kljub vsem prepričevanjem in obrazložitvam ima "Luč miru iz Betlehema" močan verski naboj. Zato menimo, da se naj akcije udeležijo posamezniki ali rodovi, ni pa sprejemljivo, da se ZTS kot krovna organizacija vseh rodov (in ne samo nekaterih) pojavlja v sredstvih javnega obveščanja kot organizator, kljub temu, da ima akcija močan promocijski učinek oz. odziv v sredstvih javnega obveščanja. Potrebno je razmisliti, če je takšna promocija za nas sprejemljiva. Z udeležbo v organizaciji akcije se ZTS identificira kot katoliška organizacija, kar ni pošteno do posameznih članov in rodov, ki niso takšnega prepričanja. **S tem ne želimo omejevati posameznika pri njegovem prepričanju**, kar je taborniška organizacija v preteklosti že velikokrat dokazala, temveč **želimo opozoriti na spoštovanje drugačnega prepričanja**.

Močan katoliški naboj akcije lahko ponazorimo tudi s citiranim člankom v enem izmed sredstev javnega obveščanja: "Vsako leto pred božičnimi prazniki slovenski skavti in skavtinje v Slovenijo prinesejo luč miru iz Betlehema. Gre za plamen, ki najprej zažari v Betlehemu, rojstnemu mestu Jezusa Kristusa, od tam pa ga raznesejo po vsem svetu. Pri tem je sporočilna predvsem njegova simbolika, saj nekako ponazarja nebeško svetlobo, ki so jo betlehemski pastirji doživeli ob Jezusovem rojstvu."

Čemu se v prihodnje ne bi posvetili organiziranju skupnih akcij z ZSKSS, ki so sprejemljive za čim večje število tabornikov in rodov (razmišljajmo o Prešernovem dnevu, dnevu dela, dnevu državnosti, dnevu boja proti AIDS-u ipd.).

**JANEZU,
rod Bičkova skala, Ljubljana**

Mnenje avtorja ne odraža nujno stališč uredništva.

Demokracija in odločanje v organizaciji

Če ne bomo spremenili smeri, se nam lahko zgodi, da bomo pristali tam, kamor smo namenjeni.

Kitajski pogovor

Kot načelnik območja sem večinoma vabljen na občne zборе rodov. Občni zbori rodov so tisti najbolj demokratičen organ rodov, ki odloča o vseh ključnih zadevah v delovanju rodov, od tega, kdo ga bo vodil, do programa in finančnega okvirja. Principi delovanja občnega zbora so opredeljeni v statutih rodov in so večinoma zelo podobno opredeljeni - v skladu z enotnimi načeli delovanja rodov, ki jih je pripravila Zveza tabornikov Slovenije kot pomoč rodovom pri pripravi rodovih statutov.

Pa se ti občni zbori med seboj zelo razlikujejo. Eni so redki, ko pa so, so zelo formalni in skrbno pripravljani. Spet drugi minevajo v domačem vzdušju, ki pa zakriva pomanjkanje demokratičnosti, saj v resnici ne odločajo o ničemer. Spet tretji so na videz zelo neorganizirani in vodeni zelo zmedeno, vendar so udeleženci občnega zbora tudi odločevalci, ki marsikdaj vodstvo roda preglasujejo oz. odločijo drugače, kot si želi vodstvo roda.

Eden glavnih razlogov za spreminjanje statuta ZTS je v tem, da sistem odločanja v organizaciji ni več ustrezen. Da so z njim same težave. Nekateri se pritožujejo, da manjka mandatarski sistem imenovanja izvršilnega odbora. Spet drugi, da je starešinstvo za samo zgago. Tretji, da je potrebno narediti organizacijo čim bolj plosko. Naslednji spet opozarjajo na pomembno vlogo območij v organizaciji.

Vsi imajo prav. A hkrati se vsi motijo.

Prav imajo, ko trdijo, da so spremembe potrebne. Motijo se, ko mislijo, da bo sprememba statuta in s tem sprememba sistema odločanja karkoli spremenila. Žal je tako, da se noben sistem odločanja ne bo odločal sam. Še vedno bodo ljudje tisti, ki bodo (ali pa tudi ne) sprejemali odločitve. Še vedno se bodo odločali ljudje. In, prepričan sem, še vedno isti, ki odločajo o delovanju organizacije danes.

Kaj je pri oblikovanju sistema odločanja pomembno? Na kaj je potrebno paziti? Vsekakor v prvi vrsti na naravo organizacije. ZTS je mladinska vzgojna organizacija. Kar med drugim pomeni, da je prav, da v njej soodločajo mladi. In da jih je potrebno na odločanje pripraviti. Kar pomeni, da se morajo odločanja učiti že zelo zgodaj. Mladi iz rodov, kjer nimajo možnosti

odločanja, ne bodo pripravljani na to, da lahko odločajo, niti taktat, ko jim to možnost damo.

Pomembno je tudi vedeti, da je nujni predpogoj za odločanje ta, da imamo na razpolago dovolj informacij za odločanje. Informiranost je torej izredno pomembna. Tudi o tem, kakšne posledice lahko ima odločitev. K pravilni informiranosti pa veliko prispeva tudi razprava. Več se o odločitvi pogovarjamo, boljša bo odločitev. Seveda nam zdrava pamet pravi, da o stvareh, ki niso toliko pomembne, ni potrebna velika razprava.

Širino razprave pa lahko omejujemo tudi s številom tistih, ki razpravljajo. Zato so tudi oblikovani različni nivoji (skupine) odločanja. Skupščina omogoča najširšo razpravo, saj vključuje vse rodove in organe ZTS. Izvršilni odbor na drugi strani pa je organ, ki ni namenjen razpravi, saj, kot že ime pove, izvršuje odločitve. Seveda se pri tem tudi odloča, vendar v okvirih, ki jih postavijo drugi organi, kjer se oblikujejo rešitve iz širše razprave.

Pri odločanju je naslednja pomembna stvar enakopravnost. Da so oblikovane rešitve primerne za vsakogar in da vsakomur dajejo enake možnosti. Gre za pravilo en človek en glas (oz. v našem primeru en član en glas). Korekcije tega načela so možne in v demokratičnih okoljih vodijo v zaščito manjšin. Zmotno je prepričanje, da v demokraciji velja samo načelo, da večina glasov odloči. Ne, v pravi demokraciji velja, da večina ne sme s svojimi odločitvami posegati v pravice manjšine (torej odločiti v škodo manjšini) samo zato, ker pač šteje več članov.

Paziti je potrebno tudi na to, da je odločanje sploh možno in da ne prihaja do (namernih ali nenamernih) blokad in odlašanj. Primer nerodnih določil, ki omogočajo takšne blokade, je poslovnik starešinstva, ki za nekatere odločitve zahteva tričetrtinsko večino glasov navzočih. Če vemo, da je starešinstvo v ZTS načeloma oblikovano kot nadomestilo za skupščino in zastopa članstvo v organizaciji ter ima deloma celo iste naloge kot skupščina, je ta rešitev nerodna. Nerodna, ker lahko IO, ki načeloma izvršuje odločitve skupščine in/ali starešinstva, blokira odločanje svojega nalagodajalca (ker ima dovolj glasov za to). Na ta način je IO, ki je predlagal tako formulacijo poslovnika in se pri tem skliceval na željo članov ZTS, naredil prav nasprotno. Naj samo še dodam, da se s tako večino odloča o bolj pomembnih zadevah (večinoma tistih, ki so izvira statutarna naloga starešinstva).

Primer takih nerodnosti je lahko tudi to, da bi z ukinitvijo starešinstva sklicevali skupščino

vsako leto. Pri tem bo lahko prihajalo tudi do problemov s sklepčnostjo skupščine. V zadnjih sklicih skupščin je bila velikokrat sklepčnost na robu in so jo reševali s telefoni in prepričevanji. Seveda obstaja rešitev, ki jo poznajo rodovi. To je odložitev seje za pol ure, po tem času pa je sklepčnost zadostna že z manjšino udeležencev. Rešitev za težave s sklepčnostjo, ki pa po drugi strani zmanjšuje demokratičnost odločanja in zmanjšuje pomen rodov v odločanju. Namen pa je bil povečati vpliv rodov na odločanje (in utižanje starešinstva, ki je za samo zgago).

Še nekaj besed o mandatarskem sistemu. Gre za sistem, kjer bi (v našem primeru) skupščina izvolila zgolj načelnika ZTS, ta bi si pa potem sam izbral ekipo. Sistem, ki je lahko všečen, posebej, če ga utemeljuje z bolj učinkovitim delom in s t.i. timom. Ima pa tudi svoje pomanjkljivosti. Meni ni všeč, ker omejuje vpliv odločevalca (skupščine) na to, kdo bo vodil organizacijo. Še posebej pa mi ni všeč, ker daje napačna sporočila. Vodjem v organizaciji sporoča, da ni pomembno to, kako dobro delajo, kako kakovostne programe in ideje imajo, ampak je pomembno to, komu si prijatelj, in to, koliko lažje delam s tabo, ker se vedno strinjava. Vpeljuje tisto znano slovensko politično krilatico 'ni važno, če je pismen, važno, da je naš'. In iz organizacije, kjer je že tako premalo razprave o pomembnih vprašanjih, izganja kreativno izmenjavo mnenj in iskanje kompromisa kot elementa, ki nista potrebna, ampak celo škodljiva.

In ko pri spremembah statuta oblikujemo sistem odločanja, vedno znova opozarjam tudi na to, da preveč ploska organizacija (manj hierarhična) lahko v tem trenutku deluje zelo všečno, da pa ima hierarhičnost organizacije svojo vlogo, še posebej v velikih organizacijah. Če se spomnite iz zgodovine, je bila ZTS najprej združenje. Šele z rastjo in razširjenostjo po celi Sloveniji se je preoblikovala v zvezo. Večja organizacija zahteva pač drugačen sistem vodenja in odločanja kot majhna. Če resno mislimo z rastjo organizacije, potem moramo to tudi upoštevati pri oblikovanju sistema odločanja v organizaciji, še posebej, če želimo, da bo nov statut veljal vsaj toliko časa kot sedanji.

Kmalu se bo začela javna razprava o predlogu novega statuta ZTS. Verjamem, da bo plodna in konstruktivna. In upam, da bom s svojim razmišljanjem pomagal tudi vam k boljшему razmisleku.

Amerikanec, amerikanec@rutka.net

NOT 2005

Ja, Nočno orientacijsko tekmovanje je vedno bliže, mi pa smo vam dolžni podati še nekaj informacij.

Letošnji NOT bo potekal v noči z 19. na 20. marec, in sicer v okolici Iga pri Ljubljani. Zbor ekip bo ob 17^h v **Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS, Ig 212**, prijave pa potekajo do 1630, ker bo takoj po zboru sestanek z vodjami ekip in zrebanje štartnih števil. Do Iga lahko pridete s primestnim avtobusom, ki gre iz Ljubljane (glavna avtobusna postaja) ob 12³⁰, 14³⁰ in 15³⁰ (vožnja traja približno pol ure). V nedeljo bo na voljo poseben avtobus do glavne avtobusne postaje v Ljubljani.

Tekmovanje bo potekalo v petih kategorijah:

- **POPOTNICE** - od 16 do 20 let (let.roj. 85-89),
- **POPOTNIKI** - od 16 do 20 let (let.roj. 85-89),
- **GRČICE** - od 21 let (let.roj. 84 in starejše),
- **GRČE** - od 21 let (let.roj. 84 in starejši),
- **KORENINE** - nad 30 (let.roj. 75 in starejši), ekipe so lahko mešane.

Prosimo, da se starostnih omejitev držite!

Prijave pošljite do petka, 11. marca 2005, na naslov: Polona Žehelj, Tržaška 49, 1000 Ljubljana (tel. 041/936-870) ali na e-mail: polona.zehelj@guest.arnes.si. Vse dodatne informacije, pravila tekmovanja in prijavnice lahko dobite na naši spletni strani <http://not.rutka.net> ali po e-mailu.

Prijava ekipe je veljavna le, če je poleg prijave še fotokopija položnice s plačano štartnino in zagotovilo načelnika oziroma starešine rodu, da se bodo njihove ekipe vedle v skladu s taborniškimi zakoni. Tisti, ki se boste prijavi preko e-maila ali po telefonu, prosim, da pošljete po e-mailu skenirano položnico oz. potrdilo o plačilu. Na položnico vpišite pod sklic: 00 222303-šifra rodu (če šifre ne poznate, vprašajte na ZTS).

Štartnina znaša 11.000,00 SIT. Nakažite jo na naslov: Društvo tabornikov Rod močvirski tulipani, Tržaška 74, 1000 Ljubljana. Številka transakcijskega računa: 02083-0018701966 (do 11. marca 2005). Štartnine na startu ne sprejemamo!

Tudi letos bomo na NOT-u uporabljali Sportident, sistem elektronskega perforiranja. Čipe si lahko izposodite ob prijavi, kavnica znaša 5.000,00 SIT, ki jo na cilj dobite nazaj, razen v primeru, da čip izgubite oziroma poškodujete. Uporabljate lahko tudi lasten čip, vendar vas prosimo, da to navedete v prijavnici.

Naj se tre tabornikov na NOT-u!

Vabljeni!

Rod Močvirski tulipani

Očistimo Kranj 2005

Zveza tabornikov občine Kranj vas skupaj s Poslovno skupino Sava in Mestno občino Kranj vabi na tradicionalno čistilno akcijo Očistimo Kranj 2005.

Kranj ter kanjon reke Kokre bomo čistili v soboto, 2. aprila 2005. Zbrali se bomo na Slovenskem trgu ob 9. uri, kjer boste poleg vrečk za smeti in zaščitnih sredstev dobili tudi malico, dogajalo pa se bo še marsikaj zanimivega.

Organizatorji vam obljublamo zanimiv dan v prijetni družbi, s skupnimi močmi pa bomo pomagali okolju, v katerem živimo, in tako izboljšali naš vsakdan.

Več informacij dobite pri vodji akcije Klemenu Marklju (tel. 031 227 742, e-mail: klemenmarkelj@yahoo.com).

Z naravo k boljšemu človeku!

Zveza tabornikov občine Kranj

Škalska liga, ka te briga ... 2005

Divji volki vas letos že petič vabimo na tradicionalno zabavno tekmovanje "Škalska liga, ka te briga ..."

Zbor ekip bo v soboto, 2. aprila 2005, ob 8:30 pred OŠ v Škalah, vasi, ki je od mesta Velenje oddaljena približno 5 km. Pot do zbornega mesta bo ustrezno označena!

Ekipa so vabljeni že na predvečer tekmovanja (pričakujemo jih od 17. do 20. ure). Vse tekmovalce vabimo, da se med seboj spoznajo ob družabnem programu, ki bo tudi letos presenečenje. Ekipe bodo odkrivala skritega gosta, ki bo ... znana Slovenka ali Slovenec ...

Na tekmovanje vabimo tudi člane ZKSSK, ZBKSS in SZSO!

Nekaj osnovnih informacij o tekmovanju:

- zbor ekip ob 8:30,
- tekmovanje poteka od 9:30 do 15:00,
- slavnostna podelitev ob 15:30,
- konec tekmovanja je predviden ob 17. uri,
- tekmovanje je razdeljeno na dva dela in sicer 4 igre pri OŠ in orientiring s točkami po okolici,
- vsi, ki se nam boste pridružili v petek zvečer, s sabo obvezno prinesite copate za hojo po šoli, podlogo za spanje in spalno vrečo,
- ekipo sestavlja 5±1 članov,
- tekmuje se v treh kategorijah: GG od 11 do 15 let, PP od 16 do 20 let in grče od 21 let naprej,
- vsaka ženska predstavnica v ekipi prinese nekaj nagradnih točk,
- **štartnina znaša 7.000,00 SIT** na ekipo in vključuje pijačo, kosilo in našitke za vse člane ekipe,
- štartnino nakažite na Društvo tabornikov rod Jezerski zmaj, Šaleška 3, 3320 Velenje; TRR_SKB: 03176-1000008467 referenca: 00 00008 namen: Štartnina ŠLKTB 2005,
- rok prijav je sobota, 26.marca 2005,
- naknadno prijavljena ekipa plača štartnino 9.000,00 SIT (naknadno se lahko ekipa prijavi samo v dogovoru z organizatorjem),
- seveda pa bodo najboljše, najbolj oddaljene, najbolj izvirne ... čakale lepe nagrade, za katere bodo poskrbela dobra podjetja,
- prijavite se lahko na <http://skalska.rutka.net> (v meniju izberite leto 2005 ter prijavo ekip) ali 041/519-744 (Rok Miklavžina),
- **tekmovalci mlajši od 18 let morajo obvezno izpolniti obrazce** (dobite jih na internetni strani).

Tudi letos ima Škalska liga humanitarno noto! Zato mora vsak, ki pride (ne samo tekmovalci) na Škalsko ligo prinesiti potrebščine za osebno higieno (zobna ščetka, brisača, milo, robčki ...), ki jih bomo namenili za vojne sirote! Pri akciji nam bo pomagala Slovenska vojska, ki ima svoje pripadnike na mirovni misiji na Balkanu. Vsaka tvoja pozornost nas bo razveselila.

Več informacij dobite na <http://skalska.rutka.net/>, kjer lahko najdete tudi vozne ređe vlakov in avtobusov.

Torej se vidimo na Škalski ligi 2005, ki vas mora brigati!!!

Namig: Proti lakoti in žeji bomo poskrbeli organizatorji ☺.

Pohvala TIGROM iz RSD Krško

Taborniki iz RSD Krško so v zadnjih dveh mesecih, od decembra pa vse do konca februarja, aktivno opravljali dobro delo. Natančneje so to bili GG-ji iz voda **Tigri**, ki bi jih rada v imenu stanovalcev doma starejših občanov v Krškem in svojem imenu pohvalila kar preko naše taborniške revije Tabor.

Bili so namreč zelo aktivni, saj so si vsak petek vzeli urico svojega popoldanskega časa in ga preživali s starejšimi.

Z njimi so se veliko pogovarjali, peli, igrali in tudi kaj novega naučili. V času praznikov pa so jim čas krajšali tudi z zanimivimi temami in programom, ki so ga samostojno pripravljali in izvajali. Po vsakem od srečanj s starejšimi so pripravili analize srečanj in se pogovarjali o tem, kako so se počutili med njimi ...

V delo so vložili veliko truda, dobili nekaj novih izkušenj, popeljšali dan marsikateremu stanovalcu omenjenega doma in naredili pohvale vredno dobro delo - HVALA!

Sergy, sergy@rutka.net

Foto: Aljoša.

ZTS podpisala dogovor o sodelovanju s Slovensko vojsko

Vojašnica na Vrhniki, kjer domuje Poveljstvo sil SV, je 20. januarja popoldne gostila predstavnike več organizacij, ki s svojim delom prispevajo k ciljem, za katere si prizadeva tudi vojska. Predstavnike organizacij, združenj in zvez, ki v slovenski družbi združujejo več sto tisoč članov, je sprejel poveljnik sil kapetan Renato Petrič in poudaril koristi sodelovanja.

Dogovor, ki ga je SV sklenila z ZTS zaradi več skupnih ciljev na področju usposabljanja in izobraževanja, zajema v glavnem pomoč vojske pri organizaciji rodovih taborjenj in večjih tekmovanj, na drugi strani pa omogoča promocijo vojaških poklicev med taborniki ter pomoč rodov vojski pri postavljanju šotorov. Rodovi, ki bodo prejeli pomoč, morajo torej računati, da bodo tudi sami nudili pomoč, kadar bo to potrebno.

V sproščenem druženju, ki je sledilo podpisu, smo v pogovoru s sopodpisniki ugotovili precejšnje zanimanje za naše delo in razmerno visoko poznavanje aktualnega taborništva, poleg tega pa nam je v daljšem pogovoru kapetan Renato Petrič zaupal, da je bil nekoč tudi sam aktiven tabornik.

Aljoša Bizjak, aljosa.bizjak@rutka.net

TABORNIŠKE NOVICE

Foto: RMB.

Sprejemi in pustovanje med "mladimi bori"

Ajdovski taborniki iz rodu Mladi bori smo v dobrih dveh tednih uspešno in predvsem izvirno izpeljali dva sprejema ter organizirali pustovanje za PP-je in grče.

V petek, 21. januarja, so svojo prisego izrekli "novopečeni" GG-ji in tako potrdili svojo pripadnost taborniški organizaciji. Vodniki so sprejem organizirali na dvodnevem bivanju v domu idrijskih tabornikov na Pšenku nad Idrijo. Sedemnajstim novim članom so zelene rutke nadeli v zasneženi idili pod zvezdnatim nebom, tam, kjer se tabornik še posebej rad zadržuje.

Na pustno soboto dva tedna kasneje pa je na zasneženih strmih vrhovi potekal tudi sprejem v družino MČ. Za popestritev programa so si vodniki omislili sankanje, kepanje in druge aktivnosti na dolgo pričakanem snegu. Skozi igro so kandidati uprizarjali vsebino taborniških zakonov oziroma vrednote, ki naj bi jih pravi tabornik vselej vestno izpolnjeval.

Tudi pustovanje za PP-je in grče je bilo zanimivo doživetje, predvsem norčavo in razigrano, kot se za ta dan spodobi. Zabava mnogih težko prepoznavnih obrazov se je razvila v prijetno večerno druženje, ki sta ga spremljala tudi glasba in ples.

Zaradi izvirnih in duhovitih idej prizadevnih članov, predvsem vodnikov rodu Mladi bori iz Ajdovščine, je vsako novo srečanje nepozabno doživetje. Razveseljiva posledica tega pa je visoka udeležba članov na vodovih sestankih in vseh organiziranih akcijah rodu.

Anja

Feštil v Ljubljani

Dan tabornikov bomo v Ljubljani proslavili s tradicionalnim Feštilom, na katerem se že leta zabava na stotine tabornikov. Tudi letos bo program potekal po delavnicah, zato vabimo vse inovativne tabornike, ki bi jih bili pripravljeni izpeljati, na "delavničarski sestanek", ki bo v četrtek, 24. marca, ob 19. uri v hišici RMT.

S svojimi idejami se oglasite na naslov meti@rutka.net vsaj nekaj dni pred sestankom. In še namig o temah: poleg klasičnih si letos želimo predvsem več taborniških delavnic, ker smo jih lani močno pogrešali.

Nato pa vsi skupaj vabljeni na Feštil, ki bo v soboto, 23. aprila.

Meti, meti@rutka.net

Foto: SiNi.

Ni vsaka čajanka pustna čajanka

Na naši standardni lokaciji v šolski jedilnici je tokrat potekala prav posebna čajanka. Zbrala se je cela kopica razigranih šoštanjskih tabornikov. Mladih po starosti in mladih po srcu. MČ-ji in murni so pripravili predstavitevne točke, ob katerih smo se vsi prisotni zares zabavali. Glavna tematika čajanke je bil pust in zato je vsak posameznik naredil pustno masko po lastni domišljiji v eni izmed ustvarjalnih delavnic. Zabava je bila tako imenitna, da smo skoraj pozabili na naš glavni cilj, sprejem murnov v taborniško organizacijo. Po svečani prisegi se je rajanje nadaljevalo vse do pogostitve s sladkimi dobrotami in do prihoda staršev. Tudi drugo leto bo zabavno. Komaj čakamo!

SiNi, sini@rutka.net

Foto: SiNi

Če greš na ekstrem bivak, nisi bedak!

9 pogumnih tabornikov (7 iz Rašičkega rodu in 2 povabljenca iz rodu Pusti grad Šoštanj) se je odpravilo na ekstrem bivak. Po krajšem kroženju po Ljubljani in kasneje po okolici Janč smo prispeli na cilj. V kočico Breza, ki so nam jo prijazno odstopili taborniki iz rodu Črni mrav. Ker je mraz zelo pritiskal (okrog -20°) se je skupina, ki naj bi noč prespala zunaj v snegu, skrčila na samo 3 pogumne tabornike. Ostali smo noč preživeli v topli, a zadimljeni koči. Po zadimljeni noči smo za naše junake ekstremiste skuhalih golaž. In kmalu so res prišli. Slava jim. Iz bivakiranja so prišli živi in še bolj zdravi kot so bili, ko so odšli na bivak. Dan smo preživeli v naravi, se dričali po snegu in se kepali kot mali otroci. Zadnja noč je bila v znamenju kitare (5 kitaristov in samo 3 kitare. Res problem.) in družabnih iger.

Lepek vikend v družbi dobrih prijateljev. Ekstremno, super, nepozabno!

SiNi, sini@rutka.net

In Memoriam

Milan Krenker - Lišček se je vključil v taborniško organizacijo leta 1969 kot petošolec. Bil je med ustanovnimi člani čete Zdravka Čebularja v Mislinji, ki je nastala pod okriljem rodu Severnega kurirja iz Slovenj Gradca. Leta 1976 je postal načelnik čete. Leta 1977 je prevzel mesto načelnika novo nastalega rodu Mrzli studenec iz Mislinje in to funkcijo opravljal vse do leta 1984. Vzgojil je zlato generacijo mislinjskega taborništva. Pod njegovim vodstvom v osemdesetih letih so mislinjski taborniki postali področni prvaki in osvojili vrsto zmag na republiških mnogobojjih. Organiziral je vrsto odličnih taborjenj, zimovanj in bivakiranj. Bil je tudi odličen organizator vodniških tečajev in sodniških seminarjev. Sodeloval je v organih področne zveze in v republiških komisijah za TT. S svojo neizmerno delavnostjo in vztrajnostjo je ustvaril pogoje za izgradnjo taborniškega doma v Mislinji in pomagal vseskozi pri njegovi izgradnji.

Po letu 1986 ni več aktivno sodeloval v rodu Mrzlega studenca, ampak se je redno udeleževal letnih taborjenj, sodeloval na delovnih akcijah in pomagal kot sponzor svojim mislinjskim tabornikom.

Ime Lišček je ravno zaradi svoje igrivosti in dinamičnosti prejel že v letu 1973. To ime je bilo poznano tako med taborniki in krajanji Mislinje, kakor tudi med taborniki na Koroškem in med taborniškimi prijatelji po Sloveniji.

Hvala ti za tvoj neizbrisen prispevek k razvoju taborništva v Mislinji, na Koroškem in v Sloveniji.

Taborniki rodu Mrzli studenec Mislinja

In Memoriam

Spet se poslavljamo. Tokrat je v 84. letu starosti odšla dolgoletna tabornica Slavka Radošević, nosilka partizanske spomenice 1941. Vključila se je v rod Bičkova skala za Bežigradom, kjer je prevzela veliko različnih dolžnosti. Vodila je vso administracijo rodu, sodelovala pri izdaji rodovega glasila Čri-čri in pri gradnji taborniškega doma. Na taborjenjih in zimovanjih je poskrbela za zdravo in izdatno prehrano in se izkazala kot zelo dobra kuharica. Veliko je pomagala pri organizaciji različnih tekmovanj, tudi za značko Živka Lovšeta, mnogobojev, izletov in zletov. S svojo požrtvovalnostjo je bila mlademu rodu vzor delavnosti in iskrenega tovarništva. Tudi po odhodu na delo v ZTS je z rodom sodelovala še vrsto let.

Skoraj dvajset let je bila sodelavka pisarne ZTS, kjer je skrbelo za blagajniška opravila in prodajo v Zadruzi. Slavka, lepo je bilo, ko si bila med nami. Radi se te bomo spominjali.

Tabornice in taborniki

Prispevke za Tabor zbiramo na naslovu tabor@rutka.net. Rok oddaje člankov za aprilsko številko je 21. marec.

Uredništvo, tabor@rutka.net

Zimovanje Soča

V lepem sončnem vremenu smo se iz Deskel odpeljali na tridnevno zimovanje v vas Soča. Lepo vzdušje je 19 tabornikov popeljalo v zasneženo dolino, kjer je čez viseči most stala kočica tabornikov rodu Puntarjev iz Tolmina.

Zimovanje smo pripravili na temo princa in princese, ki živita v dvorcu. Vodnici Kaja in Ana sta pripravili program in po namestitvi v dvorcu je ta zaživel ob dviganju taborniške zastave in himne. Nizke temperature v dolini so omogočile ekselenciji, da je naznanila pohod v nočnem času z opazovanjem zvezd, sledi živali v snegu in letal na nebu. Polna luna, lesketajoči sneg in razsvetljeno nebo sta nam omogočila varno vrnitev v dvorec.

Bučno vstajanje je princ s plemiči naznanil zgodaj zjutraj in poslal tlačane na orientacijski pohod. Ogrela nas je pojedina, ki so jo pripravili dvorni kuharji z joto, hrenovkami, palačinkami in čajem. V popoldanskem času je princa razveselilo rajanje, ko smo mu pripravili želve iz snega in raznih drugih materialov (smrekovih vej, vejic, trave...) ter razne družabne igre. Povabil nas je na dvorni ples, ki ga je napovedal v večernem času. Veseli smo se udeležili zabave ob tomboli, plesu, petju in skečih. Plemiči so nas seznanili z zgodovino kraja, znamenitosti v njem ter sotočjem reke Soče in Lepenice. Poučevanje bivakov in ognjev je bilo na snežni površini zanimivo in rajanje na beli preprogi je bilo enkratno.

Ravno dobro smo se navadili na dvorec, ko je princ s plemiči razglasil in dvorni norček napovedal zapustiti dvorec v Triglavskem narodnem parku in se preseliti nižje v dolino reke Soče na nezasnežena območja. Tako se je naše zimovanje SOČA 2005 v lepem sončnem vremenu končalo.

Božo Lovišček

Marec

1975/22. do 23. ... V Kočevju na 16. redni letni konferenci ZTS sprejmejo popravke statuta in uvedejo odlikovanje "junak".

Zreški taborniki na zimovanju

V petek, 18. februarja, smo se taborniki rodu ZelenaRogla zbrali pred taborniškimi prostori, od koder smo se odpeljali na Skomarje, kjer smo se v naslednjih petih dneh udeležili različnih zimskih radosti.

Naši vodniki so nam pripravili zanimive aktivnosti kot so kurjenje ognjev, lov na lisico, orientacijo, osvojili smo nove veščine (kuhar, higienik, poznavalec ognjev in ognjišč, varuh ptic ...), izdelali smo ptičjo hišico, skuhalo pogačo za ptice in naredili rožice za mamice. Seveda pa zimovanje ne bi bilo zimovanje, če ne bi z sankanjem, smučanjem in vožnjo z gumami izkoristili tudi sneg. Ob večerih pa smo plesali, igrali družabne igre, pripovedovali zgodbe in šale ter odšli na nočni pohod in na nočno sankanje ob klah.

Zimovanja se je udeležilo okoli 30 otrok, med njimi je bilo tudi nekaj takih, ki so se nam pridružili prvič. Kljub temu, da je tako hitro minilo, smo se imeli lepo kot vedno.

Mojca, Lea, Patricija

NAROČAM REVIJO TABOR

IME IN PRIIMEK: _____

ROD: _____

ULICA: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

NAROČNIKOM PRIZNAMO 20% POPUSTA!

Poslajte na ZTS - Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana

35 bogatih let rodu Jezerski zmaj

Kaj bi naj napisal o tem visokem jubileju? 35 let ni kar tako. Skozi vsa ta leta se je zgodilo toliko pomembnih in malo manj pomembnih stvari, da bi se o tem lahko napisala kar cela knjiga. Taborniki rodu Jezerski zmaj iz Velenja delujejo že od leta 1969. Skozi različne generacije tabornikov skrbijo za ohranjanje skavtskih vrednot in znanja. Jubilej RJZ sovpada tudi z 10. obletnico vključitve ZTS v svetovno skavtsko gibanje (WOSM).

O dolgoletni zgodovini rodu in vseh akcijah, ki jih organizirajo v rodu za svoje člane ali na nivoju ZTS, bi se dalo veliko napisati. Toliko je bilo že povedanega o tem, da bi se raje osredotočil na sam jubilej in proslavo, ki je bila organizirana za ta namen.

Proslava se je zgodila 5. decembra 2004 v kulturnem domu v Velenju in je bila v stilu velenjskih tabornikov. In kdor jih pozna, točno ve o čem govorim. Bila je vrhunsko organizirana, zabavna, polna nostalgije in prevzeta z energijo taborništva. Za njeno organizacijo si taborniki rodu Jezerski zmaj zaslužijo vse pohvale in čestitke.

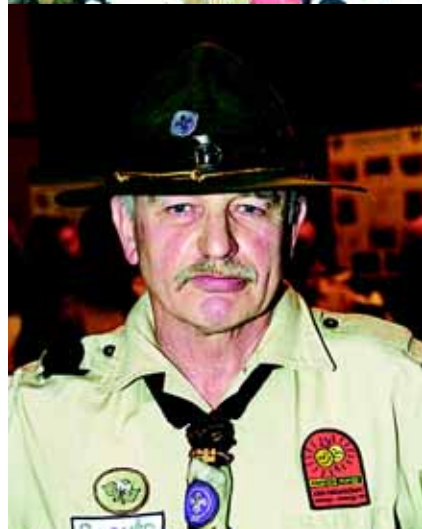
Prvo vprašanje, ki se mi je porodilo v glavi po vstopu v dvorano, je bilo: "Sem sploh prišel prav?" Dvorana je bila nabito polna. Prostega mesta ni bilo. Pa še stojišče sem si komaj našel. Med občinstvom je bila zbrana vsa smetana velenjske občine, bivši taborniki, sedanji taborniki, starši, radevedneži... Povabilo so se odzvali skoraj vsi povabljeni. Tako so bili prisotni predstavniki vseh, ki kakor koli sodelujejo z velenjskimi taborniki (gasilci, Slovenska vojska, ka-

toliški skavti, predstavniki lokalnih podjetij in Mestne občine Velenje, visoki predstavniki ZTS). Ob pogledu na svečano pripravljene oder pa sem takoj videl, da sem prišel prav. Oder je izgledal, kot da bi stopil na sredo Kajuhovega tabora v Ribnem. Indijanski tipi, šotor, taborni ogenj in kamor pogledaš sami taborniki.

Proslava je potekala v bliskovitem tempu. Nastopajoči so si hitro sledili in tako smo v kratkem času skočili v preteklost, sedanost in tudi v prihodnost. Tako smo lahko videli nastope različnih taborniških plesnih skupin, nastop odlično organiziranega in edinstvenega taborniškega zbora pri nas, si ogledali, kako izgleda taborniški krst in vseskozi ob spremljavi dobrih fotografij taborniškega življenja obujali spomine. Ob napadu nostalgije se je marsikateremu bivšemu taborniku potožilo po taborniškem življenju. Ob spremljanju dogajanja so se marsikateremu (vključno z menoj) orosile oči in če bi lahko, bi tisti trenutek odšli na taborjenje v Ribno. Le kdo bo lahko dočakal poletje.

Vrhunec prireditve je bil verjetno govor, ki ga je pripravil Tone de Costa-Sine, starosta velenjskih tabornikov in idol marsikaterega mladega tabornika, ki je s svojim govorom samo postavil piko na i, ter

podelitev zahval in priznanj, razvitje novega praporja in tudi kratek nagovor župana Mestne občine Velenje, Srečka Meha.

Proslava se je kar prehitro končala. Po uradnem delu v dvorani se je vse skupaj preselilo v avlo kulturnega doma, kjer so nas pogostili s pravim taborniškim "šmornom". Na ogled je bila tudi lepa razstava taborniških fotografij.

Ob sproščnem pogovoru in obujanju spominov starih tabornikov si lahko izvedel marsikaj zanimivega in poučnega. Zato sem dobro napel ušesa in prisluhnil, saj anekdote in prigode, ki sem jih slišal, niso zapisane nikjer. Prav takšne obletnice dajejo priložnost, da se po dolgem času snidejo prijatelji in taborniki. Saj veste: "Enkrat tabornik, vedno tabornik!" Pa čeprav samo v srcu. Sproščeno druženje se je nadaljevalo še dolgo časa. In še zdaj dobro pomnim besede župana Mestne občine Velenje, Srečka Meha, ki jih je izrekel v svojem govoru med proslavo: "Obžalujem, da nikoli nisem bil ta-

bornik in da nikoli nisem začutil vaše energije"! Res mu je lahko žal!

Izjave

Kakšna je vizija rodu?

Matej Hauptman - Hauipi (načelnik rodu): "Ustvarjati, osvajati nova znanja in iskati nove izzive vsak dan znova. Ostati Velenčanom zanesljivo in prijazno društvo, na katero se bodo lahko zanesli tudi v njihovih največjih pustolovščinah. Taborništvo in njegova svežina naj ostane način življenja in okuži čim več mladih."

Kakšna je skrivnost velikega članstva rodu in kako jo ohranjate?

Sandi Glinšek (načelnik rodu): "V RJZ nikoli nismo skrivali svojega članstva. Še manj pa svojega načina dela, ki smo ga večkrat predstavljali v organih ZTS. Dejstvo je, da v rodu delujemo na osnovi mentorstva; tako imamo devet mentoric - starešin čet. Mentor je ključna vez med otroki, starši, šolo in taborniki. Na osnovi članstva imamo vzpostavljeno svojo vodniško šolo, katere metode se s težavo uveljavljajo v ZTS. Sam bi bil prav tako ponosen na podoben odstotek članstva v katerem od drugih mest v Sloveniji."

Kateri dogodek se ti je najbolj vtisnil v spomin in tvoji skavtski poti?

Anton de Costa - Sine (skavt Sivi volk, starešina rodu): "Poleti 1952 sem prvič v življenju taboril skupaj z odredom in mojo prvo starešino ob Bohinjskem jezeru. To prvo taborjenje je bilo za mene ena najčudovitejših pustolovščin, ki sem jo doživel v mladosti.

Zaradi izjemnih predvojnih skavtskih izkušenj in znanja starešine je bil program poln dinamike, različnih skavtskih spretnosti in veščin, danes bi lahko rekel, da je to bil za nas, ki smo bili udeleženci tega taborjenja, pravi Šaleški Browsee island. Mene pa je ta nenavadna pustolovščina zasvojila za celo življenje, navzel pa sem se tudi njegovega skavtskega duha, ki ga je na vsakem koraku s svojo karizmo in žarom širil med nas. Prav ta skavtski duh, ki se je že v rani mladosti polastil mojega srca kljub zapovedani prepovedi in prisilnemu samozatajevanju do skavtstva, je to željo, da ponovno postanemo skavti, ne glede na številne ovire in zapreke, postal moj življenjski cilj. Ta cilj se je formalno uresničil 14. septembra 1994, ko po 50 letih prisilnega izobčenja zaradi totalitarnega komunističnega sistema postanemo polnopravni člani svetovne organizacije skavtskega gibanja. To je bil zame najpomembnejši dogodek, toda popolnost cilja še ni dosežena. Ta popolnost bo dosežena, ko se bomo dejansko identificirali kot skavti, da bomo ponosni, da smo člani svetovne skavtske bratovščine, zato pa bo potrebnih še mnogo naporov. Edino naš rod RJZ je na prireditvi, ki je bila posvečena 35 obletnici delovanja RJZ, istočasno proslavil tudi 10 obletnico članstva v WOSM-u. Seveda, popolnoma je jasno, da bi morali to pomembno zgodovinsko obletnico, ko smo ponovno postali skavtska organizacija, proslaviti na nacionalnem nivoju. Kljub temu pa menim, da je v demokratičnem času, v katerem živimo danes, možnost, da bi se še kar naprej istovetili s staro režimsko organizacijo - ZTS vedno manj. Čas se ji je iztekel."

INTERVJU Tone Simončič, anton.simoncic@telemach.net

Mitja Lamut, dvanajsti starešina ZTS

Če se sprehodimo po starih letnikih revije Tabor, lahko prebiramo obsežne razgovore s starešinami oziroma predsedniki ZTS, ki so jih uredniki revije profesionalno pripravili. V glavnem gre za povzetke ali celo celotne zapise govorov starešin na letnih konferencah, obletnicah ZTS ali podobnih pomembnih dogodkih. Razmišljanja starešin so bila vedno pomembna kot usmeritve za organizacijo. Nagovor starešine ZTS, ki predstavlja organizacijo v javnosti, je vedno premišljeno sestavljen, osveščen in predstavlja konkretno napotnico izvršilnim organom ZTS, pa tudi enotam na terenu za delo v bodoče. Običajno je volilna konferenca prelomnica v delu vsake organizacije. Misli staroste so namenjene razvoju organizacije, pogosto tudi predlog delovnega programa, ki ga potrdi starešinstvo kot najvišji organ, izvršni odbor s svojimi telesi pa poskrbi za realizacijo v praksi.

Foto: Blaž Verbič.

Razumljivo, da vsak urednik glasila zastavi svojo uredniško politiko in se samostojno odloča, kaj bo objavil v reviji. Vseeno pa mislim, da ne gre podcenjevati razmišljanj starešine na skupščinah, sestankih starešin ali ob podobnih priložnostih. Seveda, če je starešina povedal kaj pomembnega, dal zanimivo pobudo, opozoril na določeno problematiko, napake itd. To je dolžnost in pravica starešine, ki jo velja upoštevati, saj gre, predpostavljam, za izkušenega taborniškega navdušenca, poznavalca gibanja, ki s taborniškimi merili spremlja tudi širšo družbeno problematiko.

Zato me toliko bolj preseneča, ko uredniki objavljajo "neskončno" število izjav izvoljenih članov vseh ostalih organov ZTS, o pogledu starešin pa praktično nič ... Zanimivo. Pa se usmerimo k Mitji Lamutu, ki je oktobra 2000 postal 12. starešina ZTS in bil junija 2003 ponovno izvoljen za nadaljnja tri leta na čelo ZTS. Tabor je njegov prvi mandat (2000) pospremil le z barvno fotografijo s podnapisom: "Zdaj bom imel kot starešina ZTS vedno zadnjo besedo!" ...

Z Mitjo sodelujeva kar nekaj desetletij. Ob taborništvu sva bila tudi člana tričlanske komisije za društva in družbene organizacije pri SZDL v občini Šiška, kjer je bilo okrog 230 društev. Dajali smo soglasja oziroma pripombe na statute, programe, kadrovske zadeve ... Vsak na svoj način vsa bila vključena v operativno delo občinske športne zveze, v izvršni svet iste občine, zadnja leta tudi v delo Športne zveze Ljubljana. Zato se dobro pozna, spremljava pa predvsem - taborništvo.

Mitja je preko štirideset let aktiven tabornik, ustvaril si je družino, tri sim-

patične dame ga spremljajo tudi na taborniških dogodivščinah. Uspešna advokatura ga časovno zelo zaposli, vendar, če ga dovolj vztrajno preganjaš, si vzame čas tudi za taborniško filatelijo, reševanje pravnih taborniških zapletov, mednarodne stike, razglednice potniških ladij in vse, kar je povezano z morjem ... Čeprav si pogosto izmenjujeva izkušnje in novice o marsičem, sem ga izredno težko nagovoril, da se je odločil za odgovore na moja pogosto provokativna vprašanja, kajti običajna vprašanja naj obdelujejo drugi ... Njegovi odgovori so bolj "pravniški" kot vračanje mojim provokacijam. Ni se hotel vtikati v zadeve, ki so stvar drugih teles v ZTS. Omejil se je ozko na svojo sedanjo funkcijo, čeprav kar dobro vem, kako razmišlja. Pač "stara" taborniška šola, optimistično razmišljanje in prav taka, pogosto naivna pričakovanja, kaj vse odličnega, atraktivnega itd. se bo zgodilo v določenem mandatu.

Kaj si prej spoznal: ladje ali taborništvo?

Priznam, da sem ladje spoznal preko taborništva, vse pa je povezano z Ilirsko Bistrico, kjer sem v mladosti stanoval. Pristanišče Reka s svojimi parniki me je kot otroka najprej očaralo in končno zastrepilo. Čeprav sem taborništvo spoznal že v Ilirski Bistrici, sem se aprila 1963 vključil v ljubljanski odred Dobre volje.

Taborništvo si neposredno spoznaval tudi kot funkcionar.

Da, bil sem vse, razen načelnika in starešine rodu. Deloval sem v republiškem merilu, bil sem prvi predsednik Področne zveze ljubljanskega območja, predsednik ZTO Ljubljana-Šiška. Kot član ZTS sem bil član stalnega organa mladine na državnem nivoju.

Spremljaš taborniška dogajanja neposredno iz baze?

Klubovci zelo aktivne generacije 1962 do 1978 se v klubu Jež redno srečujemo, avgusta se dobimo na izletu, z družinami redno taborimo v Bohinj. Taborništvo nas je povežalo, čeprav smo interesno razkropljeni. Neposredno pa v enoti ne delujem, ker menim, da je tako tudi prav.

Drugi mandat si na čelu ZTS. Čutiš razliko med prvim in drugim mandatom? Kako ocenjuješ prevlado mlajših v telesih ZTS?

Funkcijo starešine sem sprejel v takšni obliki kot je zapisano v statutu. Menim, da je prav, da je starešina le predstavnik organizacije in nastopa navzven, torej predstavlja taborništvo na ravni države, da vodi starešinstvo, ukrepa pa le v izjemnih primerih. Taborniška organizacija je gibanje mladih in vpletanje starejših v njihovo neposredno delo je vsekakor moteče za organizacijo in za mladostno iniciativo sedanjih tabornikov.

Pravijo, da postaja starešinstvo debatten krožek z neživljenjskimi idejami. Ti si njegov vodja. Je res tako ali gre za neumestna razmišljanja?

Starešinstvo je do sedaj obravnavalo le vsebine, ki izhajajo iz njegovih statutarnih pristojnosti. Kot predsedujoči moram pri vodenju starešinstva temeljno dilemo ali vedno tudi pri najbolj pomembnih vprašanih naše organizacije prekinjati razpravljalce za kakšno več izrečeno besedo ali poslušati posameznike, ki jim je starešinstvo tisto mesto, kjer lahko s utemeljenimi argumenti zagovarjajo stališča članstva, ki ga zastopajo. Ob tem imam v mislih veliko število območij in njihovo teritorialno raznolikost ter legitimno možnost odločati o najpomem-

bnejšem, kar se dogaja v ZTS. Starešinstvo ni le posvetovalni organ, kjer bi si taborniki le izmenjavali svoja mnenja, ampak je to najvišje telo odločanja med dvema skupščinama.

Kaj kot prvi starešina lahko narediš za razvoj ZTS, da bo čimprej vsaj 10.000 tabornikov, ki bodo razpoznavni v Sloveniji?

Bolj skokovit kakovostni in s tem tudi količinski razvoj taborništva lahko požene le dosedanje vodstvo, mladi izvršni odbor, z vsemi komisijami. Kot starešina sam ne morem narediti ničesar, kar bi bistveno pripomoglo k razvoju in izboljšanju ugleda organizacije. Z vsemi naporimi uspevam zagotavljati primerna sredstva za organizacijo, vendar žal to ne odraža našega priznanega mesta v družbi, zlasti v odnosu do državnih institucij. Prav tako ne pomaga pridobljeno priznanje, da ZTS deluje v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanja. Očitno smo za današnjo družbo nezanimivi, morda zato, ker smo v našem gibanju ohranili eno izmed osnovnih poslanstev - apolitičnost.

Morda bo odnos nove vlade drugačen, saj je prav novi šolski minister v svojem programu obljubil, da bo podarek ministrstva tudi na vseh izobraževalnih vsebinah domovinske in državljske vzgoje, kar pa je del našega temeljnega programa.

Po drugi strani pa je na potezi izvršni odbor ZTS, ki bo verjetno pripravil program razvoja taborništva po območjih. Nekdaj smo imeli delovno nalogo: tabornike v vsako krajevno skupnost, odred oziroma rod v vsako občino, oziroma na vsako osemletko, srednjo šolo ... Ko bo tak program za ta mandat pripravljen, sem prepričan, ga bo starešinstvo z veseljem potrdilo.

Taki programi bi morali biti avtomatična, torej trajna naloga vsakega organa ZTS, ki je zadolžen za razvoj organizacije. Povečati moramo število članstva, morda malce opustiti toge zahteve pri registraciji enot in članov in več pomagati pri urejanju administrativnih zadev. Seveda pa članstvo v WOSM zahteva svoje papirje, evidence ...

Imam občutek, da je članstvo v WOSM zaustavilo notranji razvoj organizacije, torej krepitev obstoječih in ustanavljanje novih ali obujanje neaktivnih enot. Preveč se ukvarjamo z mednarodnimi akcijami, ki niso tako poceni, domače aktivnosti pa so kar malo zanemarjene.

Morda je tako videti, ko prebiraš Tabor. Število članov bi morali letno načrtno povečevati, vključiti moramo prijatelje organizacije in se manj izgubljati v razmišljanju o delitvi obstoječih kategorij članstva na "pol manjše" obstoječe kategorije. Še obstoječih kategorij nismo povsem programsko zadovoljili. Obuditi moramo klasične taborniške aktivnosti, ki jih mladi radi sprejemajo. Dokaz so nekatere enote, ki redno pripravljajo zanimiva srečanja. Ne tekmovalnja! Morda šaljiva, družabna, ki pritegnejo mladino. Tekmovalnj je mogoče res preveč, saj jih vsi ne ljubijo! Razmisliti velja o nekaterih spremembah tekmovalnih pravilnikov, morda bi bilo dobro uvesti nove taborniške discipline v tekmovalne pravilnike, druge izločiti? Organizacijo velja prilagoditi današnjim, oziroma bodočim potrebam mladih ipd. Tu pogrešam večjo agresivnost mlajših.

Vsakih pet, šest let bi morali analizirati pravilnike, jih oceniti in spremeniti, če bi bilo potrebno. Podobno kot statut bi morali tudi vsi pravilniki odražati zahteve časa, v katerem jih iz-

vajamo. Vse to, pa še kaj bi se našlo, zahteva poznavanje organizacije, živeti z njo, dihati s taborništvom, kritično spremljati dogajanje. Vodje programov bi morali veliko prebrati taborniško in podobno literaturo, saj smo večino stvari že pred leti zapisali. Zato ni treba ponovno odkrivati problemov, ki smo jih že odkrili pred desetimi, dvajsetimi leti. S takim delom izgubljam energijo, kvaliteto, namesto da bi gradili in razvijali na dobrem obstoječem stanju, spreminjali pa bi le zastarele oziroma preživele prvine dela. To zahteva poglobljen študij in mislim, da bi starejši člani lahko pri tem precej pomagali.

Organizacija ima bogato tradicijo. Kako je s taborniškimi muzejem, knjižnico, programom izdaj publikacij, ki so le nam lastne? Glede na informacije v Taboru se nič ne dogaja.

Programi so, vsake toliko časa kaj izide. Na raznih ravneh se trudimo za sredstva. Bolj počasi gre. Težko je dobiti denar, veliko je potreb, kriza se pogloblja, socialne razlike se večajo. Tu lahko nastopi taborništvo s svojo vzgojno vlogo. Pri tem lahko starši članov veliko pomagajo, le predstaviti jim moramo svoje programe, potrebe, vzgojne vplive taborništva na mladega človeka ... Morda smo premalo aktivni po območjih, da bi vključili dobra podjetja v sofinanciranje - sponzorstvo taborništva. Vodstva ZTS in rodov imajo kar veliko in odgovorno delo, če hočejo organizacijo približati večjemu številu članstva in zagotoviti kontinuirano kvalitetno delo. To zmorejo le prave taborniške duše. Vse to je povezano tudi z izdajanjem strokovnih publikacij, urejanjem lokalnih knjižnic itd.

Bratski slovenski skavti s propagando prekašajo ZTS, našim vabilom se

praktično ne odzivajo, so sami zase. To verjetno ni v redu, saj gre za nam podobno gibanje ...

To, da nas katoliški skavti s propagando prekašajo, mogoče ni čisto res, saj takoj odreagiramo na kakršnokoli pojavnost organizacije v javnosti. Kar pa se tiče odnosa katoliški skavti - taborniki pa moram poudariti, da je v skavtski organizaciji po svetu podobno. Gledano s stališča svetovnega skavtskega gibanja je to tudi evropski in ne le naš problem. V Italiji, Nemčiji, zlasti pa v Franciji je precej organizacij, razdeljenih glede na vero, najhuje je v Franciji, kjer ima vsaka verska skupnost svojo organizacijo. Samo v Afriki imajo le eno organizacijo, ki združuje skavte različnih verstev in tudi neverne. Osebo no menim, da takšne opredelitve niso v skladu z osnovnimi, ne samo taborniškimi, ampak skavtskimi načeli enakosti. Tudi osamosvojitve ZSKSS, ki je odšla v WAGGGS samo zaradi nestrinjanja, da se bi v WOSM povezovala preko ZTS, je proti načelom svetovnega skavtskega gibanja. Slednje naj bi bilo odprto za vse in naj ne bi povzročalo vsakovrstnih razlikovanj.

Mlajši so prevzeli vodenje ZTS. Kje je navdušenje, več iniciativnosti, morda vidni premiki pri delu, spremembe, ki jih prinašajo novi časi? Smo pričakovali preveč?

Starešina že po statutu nima ključne vloge pri vodenju organizacije, ki leži na načelniku in izvršnem odboru. Zato se tudi ne spuščam v podrobnosti vodenja organizacije, ker menim, da je tako prav. Le pobude mladih lahko prinesejo prave uspehe, kar je lahko tudi izziv mlajšim. Včasih pa le imam nelagodno občutek, da se prevzem zadolžitve mladih še ne odraža v posebno kvalitetnejšem vzponu gibanja. Ven-

dar, počakajmo, le-to je prava pot in zelo optimistično gledam na takšne spremembe. Morda pogrešam načrt dolgoročnega razvoja glede na obstoječo situacijo v Sloveniji in Evropi.

Že, že, vendar je toliko odprtih zadev, da ne moreš mimo njih, kot denimo: Gozdna šola v Bohinju, Taborniški dom v Ljubljani, vedno manjša naklada revije Tabor, slaba propaganda zunaj ZTS ...

Morda res ni videti napredka, vendar GŠ v Bohinju se živi sama, ima novo opremo, vse priznanje Franetu, ki skrbi zanjo. Taborniški dom v Ljubljani se res morda premalokrat omenja; sprejet je prostorski akt za področje v Šiški na zanimivi lokaciji, kjer je že vrisan naš dom. Nekaj denarja je bilo že zbranega za prvotno lokacijo v bližini Medexa, izdelan in potrjen je bil tudi načrt tega doma. Verjetno bo komisija za izgradnjo doma ZTS pripravila program del, da se čim prej vselimo vanj.

Tudi sam sem presenečen, zakaj se reviji Tabor ne priključijo taborniški novinarji, saj jih ima kar nekaj ustrezno izobrazbo in bi lahko pomagali novemu uredniku. Dejstvo pa je, da so zvesti, torej redni naročniki in bralci v glavnem nekdanji taborniški aktivisti. Žal klubovcev, grč in grčic, "nihče" načrtno ne vabi k sodelovanju. Starejši bi lahko pomagali po območjih, po rodovih in oplemenitili delo v ZTS. Propaganda je od nekdanj kar zahtevna in ne preveč uspešna dejavnost v ZTS. Res pogrešam stalno rubriko v osrednjih slovenskih dnevnikih. Morda bo Aleš, novi urednik, tudi tu kaj uspel narediti, saj je dobro zastavil letošnji Tabor in ima zanimive ideje. Pomoč pa bo gotovo potreboval tudi s strani izvršnega odbora, pisarne ZTS in sodelavcev z območij.

Foto: Blaž Verbič.

Nekdanje predstavnike Fundacije smo lahko redno spremljali na vseh pomembnejših sprejemih, njihove slike v Taboru ... Zakaj ne pomagajo urejati obstoječih tabornih centrov in se zaletavajo v nakupe novih, ko še starih ne moremo sodobno urediti? Koliko denarja so zbrali in kako so ga potrošili.

Staro vodstvo se je poslovilo, čakamo na izvolitev novega, ki bo pripravilo svojo vizijo dela in razvoja te pomembne institucije, ki bi lahko veliko storila za razvoj ZTS. Morda tudi z drugačno politiko delitve sredstev kot prejšnje. Poročilo o delu Fundacije pa obstaja.

Tvoje sporočilo bralcem.

Vsem tabornikom se kot starešina zahvaljujem za vse, kar ste naredili za našo organizacijo in na prostovoljni podlagi prispevali, da se je taborništvo v Sloveniji tako razmahnilo. Vsi še danes aktivni bodite ponosni na svojo sposobnost, da vodite dejavnost vzgojne organizacije, ki je vezana na trdo tedensko, skoraj vsakodnevno aktivno delo. Taborniški stil življenja pa je neprecenljiv za našo družbo in za izgradnjo vsake osebnosti.

Rod Stane Žagar - mlajši Kranj

Rod Stane Žagar - mlajši obstaja že petindvajset let. Deluje na področju osnovne šole Simona Jenka v Kranju in njenih podružnicah ter v Svetem Duhu pri Škofji Loki. Pod njegovo okrilje spada tudi četa Tržiškega zmaja v Tržiču, ki šteje približno 40 članov. Za pestro dogajanje v rodu in na akcijah pa skrbi, sicer malo številčen, a učinkovit PP klub. Trenutno se že nekaj časa sestajajo na Partizanski 13 v Kranju, kamor so se pred dvema letoma preselili iz neugodnih skladiščnih prostorov pri kranjskem bazenu. "PP-ji so veja v porastu, za njihov zagon pa zaslužen vodja Luka Ausec," ve povedati mlada načelnica z dolgoletnim stažem, Daša Razinger.

Zgodovina rodu se začneja 26. 7. 1980, ko se je zbralo deset tabornikov in podpisalo listo ustanoviteljev. Odred je nastal kot odraz organizacijske krepitve taborniške organizacije v Kranju in uresničevanja dolgoročnega programa kranjskih tabornikov po načelu "taborniško organizacijo v vsako krajevno skupnost". Po začetnem zagonu so vodniki počasi prenehali z aktivnim delom, umaknila pa se je tudi starešina rodu. Decembra leta 1982 je priskočilo na pomoč nekaj tabornikov z organizacijskimi in taborniškimi izkušnjami. Razmere so se tako počasi spet izboljšale in odred je ponovno zaživel. Vodstvo je navezalo stike s splitskimi taborniki, ki so jih leta 1985 tudi obiskali, izpeljali so tudi skupno zimovanje. Leta 1991 je dogajanje spet upadlo, dokler ni čez dve leti skupina gimnazijcev ob pomoči starejših tabornikov rod ponovno postavila na noge. Pridruženi so bili mladi in neizkušeni, vendar so se zavedali svoje odgovornosti. Skozi preizkušnje so zoreli in ideje prenašali na mlajše. Dejansko so mladi vodili malo mlajše. Leta 1996 je rod taboril v Drašči vasi, kjer je televizijska ekipa z Gojcem na čelu posnela štiri zanimive oddaje v sklopu Taborniki in skavti. In od tega leta naprej rod deluje brez večjih kriz (vir: propagandistka RSŽ-ml Maja Strnad - Silly, Taborništvo - zgodovina in spomini, 2002).

Male RSŽ-mljevke na taborjenju na Slapu ob Idriji 2002 (foto: Luka in Jure Ausec).

Na leto izpeljejo **štiri večje akcije**, in sicer taborjenje in zimovanje za vse člane, jesenovanje, ki je namenjeno GG-jem, ter majanje, kjer so dobrodošli le PP-ji, saj tam gradijo na dobrih medsebojnih odnosih in motivaciji za uspešno delo v rodu. Vsi taborniki se najbolj veselimo teh "ta velikih akcij" in nič drugače ni pri Kranjčanih. Gre za nepozabna srečanja in doživetja, začuti se pripadnost skupini in tega občutka nihče za nič na svetu ne bi zamenjal. Taka so tudi njihova taborjenja in zimovanja. In da besedičenje podkrepimo z dejstvi in dokazi, si oglejte te slike, ki pričajo o ustvarjalnosti in nori zabavi.

Po krajšem premoru je ponovno začelo izhajati rodovo **glasilo Vozel**. V njem so najrazličnejši članki, zanimivosti, prispevki članov in reportaže udeležencev akcij, tako rodovih kot tudi ostalih. Predvsem pa nekaj besed o orientaciji, z letošnjim letom so se začeli namreč bolj pogosto udeleževati različnih tekmovanj. Sestavili sta se dve dokaj močni ekipi, ki že v prvem letu pobirata kar dobre uvrstitve. Da pa bodo rezultati v naslednji sezoni še boljši, se fantje in punce pridno urijo na krajših, internih orientacijah.

Proga preživetja za najdrznejše, Marindol (foto: Luka in Jure Ausec).

Ker pa v Kranju delujejo 4 rodovi, so tu tudi skupne akcije pod okriljem ZTO-ja (Zveze tabornikov občine Kranj). RSŽ-ml se lahko pohvali z zdaj že tradicionalno organizacijo velike **čistilne akcije** v Kranju. Letos bodo mesto in pa kanjon reke Kokre očistili v soboto, 2. aprila. Vendar ne gre zgolj za samo čiščenje, na Slovenskem trgu v Kranju se na dan dogaja marsikaj. Pečejo se palačinke, mlajši MČ-ji ustvarjajo na delavnicah, po celotnem trgu se razprostirajo panoji z informacijami o kranjskih tabornikih in okoljevarstvenimi plakati, ki so jih naredili njihovi taborniki na vodovih sestankih. Vse skupaj povezuje zabavni program z glasbo, voditeljem Pižamo ali Cahunkom (oba nastopata v filmu Tu pa tam) in pa seveda z nagradami. Žal se vsako leto nabere več smeti, a kranjskim tabornikom ni vseeno za njihovo mesto. Z naravo k boljšemu človeku!

Posebnost je tudi to, da imajo **taborjenje** v dveh izmenah. V času, ko so v šotorih nastanjeni MČ-ji, so GG-ji na pohodnem taboru, ki pa se konča z napadom na tabor in krajo zastave najmlajšim članom. Novopečeni lastniki zelene rutke ostanejo z ostalimi GG-ji v taboru, MČ dogodivščina pa se po enem tednu konča. Lani pa so člani rodu RSŽ-ml prvič ubrali taktiko taborjenja vseh članov skupaj in niso imeli izmene, tako jih je bilo v Podbeli pri Kobaridu kar 70. Drugače

Maškare v kuhinji spregovorijo, zimovanje v Marindolu (foto: Luka in Jure Ausec).

Čofa, čofa na taborjenju 2002 (foto: Grega Šajh)

pa nimajo navade taboriti na enem mestu in rajši menjajo lokacijo ter tako spoznavajo Slovenijo. Nekaterim seveda ni dovolj samo Slovenija in prav je tako. Pa tudi priložnosti, da pomoliš nos v svet je pri tabornikih kar veliko. Tako so se trije iz rodu že opogumili in se prijaviли na letošnji **Euro-jam**. Zanimivo, saj so se mednarodno udeleževali nazadnje na svetovnem jamboreju v Čilu.

Četa Tržiškega zmaja je edina trenutno delujoča četa kranjskih rodov. Imajo sicer daljšo zgodovino, a so doživeli nemilo usodo in šele dobri dve leti sedaj aktivno participirajo in izvajajo taborniški program. Sredi leta 2003 so se zbrali starejši taborniki Tržiča in že tisto leto taborili skupaj z RSŽ-ml. Sedaj imajo svoje prostore, izobrazili so mlade vodnike, udeležujejo pa se tako svojih manjših kot tudi rodovih večjih akcij.

Struktura rodu

	MČ	GG	PP	GRČE	SKUPAJ
RSŽ-ml Vodi/klubi	10	5	1	1	17
Število članov	70	45	20	5	140
Četa Tržiškega zmaja					40
Skupaj					180

Rodova uprava RSŽ-ml

Starešina: Alenka Bizjak - Pega.
 Načelnica: Daša Razinger.
 Načelnica MČ: Kaja Tilinger - Kavka.
 Načelnica GG: Maja Derlink - Ribana.
 Načelnik kluba PP: Luka Ausec.
 Načelnik kluba grč: Janez Goričanec - Guro.
 Blagajnik: Luka Vojnovič.
 Gospodar: Klemen Markelj - Markl.
 Propagandist: Maja Strnad - ured. rodovega časopisa Vozel.
 Urednik e-strani: Matjaž Cof - Fora.
 Tajnica: Maja Strnad.
 Starešina čete Tržiškega zmaja: Bogdan Zupan.
 Načelnik čete Tržiškega zmaja: Blaž Konič.

Nudijo tudi kozmetične storitve za nego obraza (foto: Luka in Jure Ausec).

Ej, kolk truda je pa v tole vloženga, svaka čast (foto: Luka in Jure Ausec).

Daša Razinger - Šona je načelnica RSŽ-ml že četrto leto. Pred tem je opravljala funkcijo načelnice MČ družine, že 7 let pa se preizkuša kot MČ vodnica. Študira logopedijo.

Kaj ti taborniki pomenijo?

Veliko prijateljev, predvsem pa uživam v delu z mladimi in najmlajšimi člani.

Zakaj si postala tabornica?

V 4. razredu nas je obiskal nek tabornik in ker se je prijavil ves razred, sem se še jaz. Navdušil me je in danes sem edina aktivna članica takratnega voda.

Kakšnih ljudi nam pri tabornikih primanjkuje?

Takih, ki bi prevzemali funkcije. Zdi se mi, da se mladi bojijo odgovornosti, nekaj že pripomorejo, ne stopijo pa v ospredje. Pa kakšne fante bi tudi rabile, primanjkuje nam močnih rok, recimo za postavljanje tabora. Ha, ha ...

Improvizacija (foto: Luka in Jure Ausec).

Besedilo in fotografije: Blaž Verbič,
blaz.verbic@rutka.net

TABORNIŠKA FOTOGRAFIJA

Blizu, bližje, najbližje ... makro fotografija

Pomlad prihaja, narava se prebuja. Skupaj s prvimi cvetovi se prebujejo tudi prve žuželke, ki letajo okoli njih. Vseposod je polno barv in življenja. Mnogo prizorov torej, ki jih je vredno ovekovečiti s fotoaparatom.

Makro fotografija je vse prej kot le fotografiranje rožic, čeprav se jo največkrat enači prav s tem. Makro fotografija namreč pomeni fotografiranje vseh manjših predmetov. In kljub temu, da je na videz enostavna, ni vedno tako.

Ostrina

Ostrina je v makro fotografiji zelo pomembna. Zaradi bližine fotografiranih predmetov in goriščne objektivna se ostrina na motivu zelo spreminja, pozorni pa moramo biti, da so ostri vsaj tisti deli fotografije, katere nameravamo izpostaviti oziroma so bistvo fotografije.

Svetloba

Drugi pomemben dejavnik je svetloba, saj le ob pravi svetlobi izpostavimo vse pomembne detajle na fotografiji. Ravno zaradi tega si nekateri fotografi pri makro fotografiji pomagajo s posebnimi bliskavicami. Vendar pa tudi fotografiranje z bliskavico ni vedno najboljša metoda. Načeloma moramo vedno biti pozorni na to, da s telesom ali fotoaparatom ne zakrivamo vira svetlobe (največkrat je to sonce) na fotografiranem predmetu.

Pravilna izbira objektivna

Makro fotografiji so namenjeni posebni objektivni, katerih bistvena lastnost je, da lahko izostrijo predmete, ki

so postavljeni zelo blizu objektivu. Kako blizu objektiv lahko ostri je največkrat zapisano na objektivu samem. Namesto dragega makro objektivna si lahko pomagamo tudi z vmesnimi obroči, ki jih vstavimo med fotoaparati in objektiv (to pri kompaktnih fotoaparatih ni mogoče) ali s predlečami, ki jih namestimo pred objektiv. Predleče delujejo na principu povečevalnega stekla, zato podoba pred objektivom povečajo in s tem zvečajo motiv, ki ga fotografiramo. Obe alternativni sta mnogo cenejši od nakupa makro objektivna, a je navadno tudi rezultat primerno slabši.

Nekateri objektivni, zlasti na kompaktnih fotoaparatih, pa omogočajo tudi preklop na makro fotografijo. Navadno je to gumb s simbolom rožice, katerega vklopimo, v kolikor se izkaže potreba po makro posnetkih. Vendar moramo biti pozorni, da ga po uporabi tudi izklopimo, sicer so lahko vsi ostali posnetki neostri.

Zato je pomembno, da smo pri nakupu novega fotoaparata, predvsem kompaktnega, pozorni tudi na to, kolikšna je najmanjša razdalja ostrenja. Predvsem, če se naravi radi od časa do časa tudi nekoliko bolj približamo in naredimo tudi nekaj makro posnetkov. Narava namreč pozna tudi majhne in navadno našemu očesu neznane oblike, ki so lahko na fotografiji izredno zanimive. Zato jih ne spreglejmo ...

Rod Rdeči Zalog

Leto ustanovitve: 1979.

Področje delovanja: pokrivamo OŠ Zalog.

Število aktivnih članov: 45.

Struktura rodu: dva voda MČ-jev, en vod GG-jev, vod murnov ter PP klub. Imamo tudi še nekaj grč, ki svoje izkušnje delijo z nami.

Najbolj zagrizena člana: Sandi Golubič, sandi.golubich@email.si, 040 466 345 in Tadej Cvenk, tadejcvenk@volja.net, 041 537 558.

Simbolika rodovega imena

Rod se imenuje Rdeči Zalog zato, ker je bil ustanovljen v kraju, ki je bil vedno znan po uporu ter revoluciji, in je dobil v polovici prejšnjega stoletja vzdevek Rdeči Zalog.

Pomlad se bo pričela in lahko si že pripravimo kaj iz svežih rastlin:

Pomladanska solata

Naberemo pest listov regrata, mladega lapuha, nekaj lističev rmana za okus, pest listov ozkolistnega trpotca in jih dobro operemo. V vodi skuhamo dva krompirja. Ko sta skuhana, ju še vroča pretlačimo, vsujemo na mešane liste, posolimo, okisamo in zabelimo ter vse skupaj dobro premešamo.

Pečen piščanec z materino dušico

Potrebujemo:

- 1 piščanca,
- 5 pesti drobno narezane materine dušice,
- 4 jedilne žlice belega olja,
- sol in poper,
- alufolijo.

Priprava:

Piščanca dobro operemo v vodi ter ga osušimo. V olju zmešamo materino dušico. Piščanca dobro namažemo od zunaj in znotraj z oljem, posolimo in popopravimo, zavijemo ga v alufolijo ter ga spečemo v žerjavici, tako da na vseh straneh lepo porumeni.

Čemažev namaz

Potrebujemo:

- 2 sirna namaza Tamar s smetano,

2 žlici olivnega olja,

10 žlic na drobno narezanih listov čemaža.

Priprava:

Sirni namaz, olivno olje in čemaževe liste dobro umešamo in sirni namaz pripravljen.

Zelenjavna omleta

Potrebujemo:

- Ponev ali pokrov kotlička,
- 4 pesti na drobno narezanih listov regrata,
- 2 pesti na drobno narezanih listov trpotca (lahko je ozkolistni ali širokolistni, le listi naj bodo mladi),
- 2 pesti na drobno narezanih listov rmana,
- 1 pest na drobno narezane materine dušice,
- 10 jajc,
- sol po okusu,
- olje.

Priprava:

Jajca stepemo, dodamo na drobno narezane liste zelišč, solimo po želji in dobro premešamo. V ponev vlijemo olje in dobro segrejemo. V vročo ponev damo maso, prepečemo na obeh straneh in zelenjavna omleta je pripravljena. Omlete je dovolj za 8 ljudi. Zraven postrežemo še kruh.

Luna - Zemljin naravni satelit

Luna je Zemlji najbližje nebesno telo. V povprečju je oddaljena 384 tisoč kilometrov, kar znaša toliko, kot če bi devet in pol krat obkrožili Zemljo okoli ekvatorja. Najverjetneje je nastala istočasno, iz istega oblaka kozmičnega prahu, kot Zemlja pred približno štirimi milijardami let. Vendar pa Luna ni doživela toliko sprememb na površini. Razen zaradi udarcev meteorjev se Lunina površina za razliko od Zemljine ni praktično nič spremenila, saj ni bila tako izpostavljena vremenskim vplivom, geološkim premikom, izbruhom vulkanov, eroziji ter usedlinam. Na Luni lahko kar na njenem površju najdemo kamenine iz časa njenega nastanka. Prav zato smo ljudje iskali odgovore na vprašanja v zvezi s časom in načinom nastanka Zemlje prav na Luni.

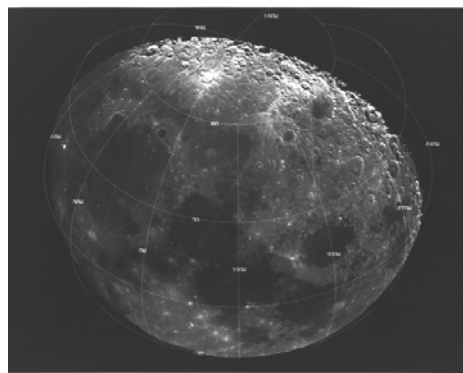
Ob Luninem kraju se na meji med osvetljenim in temnim delom Lune lepo vidijo kraterji in gorovja na Luni ...

Luna obkroži Zemljo v 27,3 dneva, prav toliko pa potrebuje za en obrat okoli svoje osi. To pomeni, da je Luna k Zemlji obrnjena vedno z isto stranjo. Vendar pa v resnici lahko vidimo tudi malo "čez rob" Lune. Lunina tirnica je rahlo **nagnjena** na ekvatorialno ravnino Zemlje, tako da zaradi perspektive včasih vidimo malo čez severni, drugič pa malo čez južni rob Lune. Ker pa Lunina tirnica **ni prava krožnica** zaradi hitrosti gibanja Lune, včasih vidimo tudi čez vzhodni oziroma zahodni rob. Na ta način lahko vidimo še okoli 9% "skrite strani" Lune. Še pred petdesetimi leti praktično nismo vedeli ničesar o skriti strani Lune. Šele ruska sonda Luna 3 je ob koncu leta 1959 poslala prve slike z one strani Lune.

Najbolj opazen Lunin pojav so prav gotovo njene **mene**. V času, ko Luna enkrat obkroži Zemljo, se nam pokaže kot prvi krajec, ščip, zadnji krajec ali mlaj. **Mlaj** nastopi takrat, ko je Luna na isti strani kot Sonce. Od Sonca je osvetljena tista stran Lune, ki gleda stran od nas. Poleg tega se Luna nahaja še navidezno blizu Sonca, tako, da jo v tem času na nebu praktično ne moremo najti. **Prvi krajec** najdemo vedno zvečer proti zahodu, potem ko je Sonce že zašlo. Desna stran

Lune je osvetljena od Sonca, tako da se nam kaže v obliki črke "D". Ob **ščipu** se Luna nahaja ravno na nasprotni strani Zemlje kot Sonce. Zato jo vidimo polno in je na nebu celo noč. Ob **Zadnjem kraju** je osvetljena leva stran Lune. Luno najdemo takrat pred Sončnim vzhodom zjutraj na vzhodni strani neba. Kaže se nam v obliki črke "C".

Luna je izredno gorato in s kraterji posuto nebesno telo. Tako imenovana morja, ki so v bistvu samo svetlejši predeli Lune, so vidna že s prostim očesom. Ob kraju je meja med osvetljenim in temnim delom Lune izredno ostra in nazobčana, kar se lepo vidi že v manjših daljnogledih. Na teh območjih so zelo lepo vidne tudi sence, ki jih mečejo gorovja daleč po površini Lune.

Zaradi navidezne nepravilnosti gibanja Lune včasih vidimo tudi "čez rob" vidne strani Lune ...

LUNINE MENE

Zadnji krajec	03. 03. 2005	ob	18:38
Mlaj	10. 03. 2005	ob	10:13
Prvi krajec	17. 03. 2005	ob	20:19
Polna luna	25. 03. 2005	ob	22:01
Zadnji krajec	02. 04. 2005	ob	02:52
Mlaj	08. 04. 2005	ob	21:35

VZHODI IN ZAHODI SONCA

1.03. Vzhod: 06:41	1.04. Vzhod: 06:42
Zahod: 17:48	Zahod: 19:30
15.03. Vzhod: 06:15	15.04. Vzhod: 06:16
Zahod: 18:08	Zahod: 19:49

ZAČETEK POMLADI: 20. 03. ob 13:31

Orientacija po soncu

Tabornikova zvesta pripomočka pri orientaciji na neznanem terenu sta zemljevid ter kompas. Kompas je kot tehnični pripomoček lahko tudi krhka priprava, ki nas utegne pustiti na cedilu. Kako se lahko taborniki iznajdemo v takšnih razmerah? Spoznajmo nekaj metod in priprav.

Orientacija s pomočjo sonca in ure

Točna ura je za kompasom naslednji najboljši pripomoček za orientacijo. Pomislimo zakaj! Sonce obkroži Zemljo v 24 urah, mar ne? Če vemo, da je sonce ob 12 uri nad jugom, potem je ob 6 uri točno nad vzhodom in ob 18 uri nad zahodom. Kljub temu, da ob poldnevu sonce ni do stopinje točno nad jugom, lahko v grobem to lastnost uporabimo tudi pri iskanju drugih smeri v prostoru.

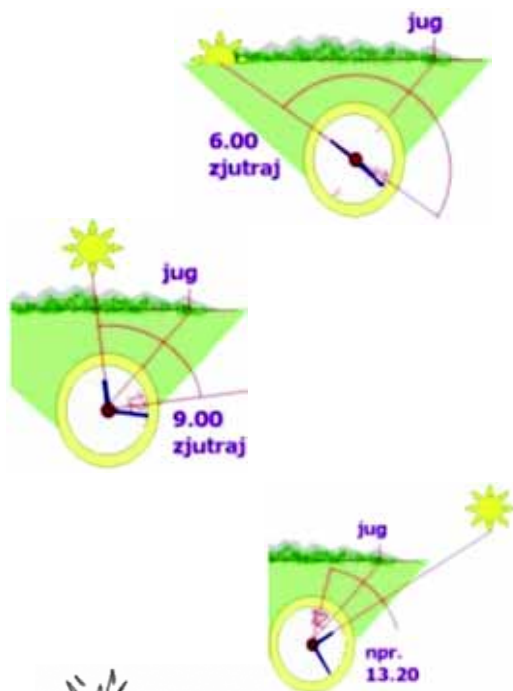
Primeri:

Ob 6.00 uri je sonce nad vzhodom, mali kazalec na uri usmerimo proti soncu, prepolovimo kot med malim kazalcem in številko 12, ter dobimo smer v kateri je jug.

Podobno najdem jug tudi okoli devete ure ...

... kot tudi popoldne, oziroma zmeraj, kadar na nebu vidimo sonce.

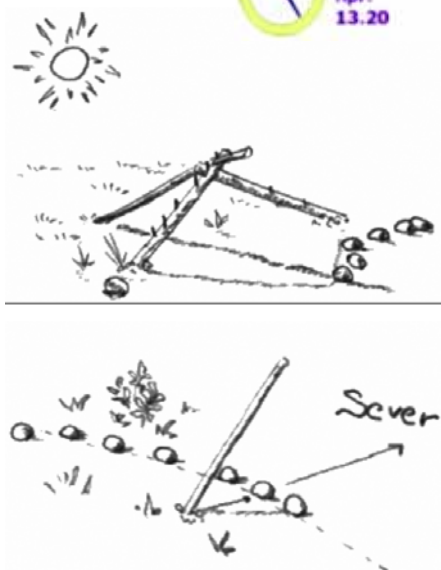
Vendar pozor! Ko spomladi premaknemo uro na poletni čas, je potrebno upoštevati, da je sonce namesto ob dvanajstih nad jugom šele ob 13 uri!

Sever s pomočjo trinožnika

Vendar se lahko pokvari tudi ura, mar ne? Naslednji način je možen brez ure. Potrebuje pa VELIKO časa ter jasno vreme. Iz treh vej, palic sestavimo tak trinožnik, da daljša palica počiva na dveh krajših, tako kot na sliki. Sedaj vsake nekaj časa označimo dolžino sence, kot bi delali sončno uro.

Med poskusom palic ne premikamo ali prijemamo. Senca se bo ali daljšala ali krajšala. Čim položnejša je palica, bolj opazne so spremembe dolžine sence. Ob spremljavi sence bomo ugotovili dnevni čas (senca se krajša dopoldne, senca se daljša popoldne), če pa bomo spremljali senco od dopoldneva do popoldneva, bomo ugotovili da je opoldne senca najkrajša. Takrat senca kaže na jug.

KOKTAJLI Puggy, puggy@rutka.net

Brezalkoholni koktajli

Sramežljivec**Sestavine:**

- o 2 dcl limoninega soka (Fruc)
- o 0,2 dcl sirupa granatnih jabolk (grenadine)
- o jajčni rumenjaki

Priprava:

Zmešajte sestavine z ledom v vrču ali mešalniku za koktajle. Dekorirajte s češnjo (iz kompota z mešanim sadjem).

Mornar**Sestavine:**

- o 2 dcl limoninega soka (Fruc)
- o 0,5 dcl ožete limone (ali limonin koncentrat)
- o beljak

Priprava:

Zmešajte sestavine z ledom v vrču ali mešalniku za koktajle. Dekorirajte s češnjo (iz kompota z mešanim sadjem).

Softi**Sestavine:**

- o 1 dcl pomarančnega soka
- o 1 dcl Bitter lemons

Priprava:

Zmešajte sestavine v vrču. Servirajte z ledom in dekorirajte z rezino pomaranče in limone.

Taborniška

Ima tudi drugačna imena, kot npr. taborna štafeta, taborno tekmovanje, tekmovanje v slačenju in oblačenju, taborni maraton ...

V splošnem je to zanimiva in simpatična taborniška igrice, pri kateri tekmujemo v hitrosti slačenja in oblačenja celotnega taborniškega kroja do kopalk.

Tekmujeta dve ali več vrst s poljubnim številom tekmovalcev. Za prvič je najbolje, da se pomerita med seboj dva voda, ki imata približno enako stare člane.

Tekmovalci so oblečeni v taborniški kroj: rutka okoli vratu, taborniška srajca z vsemi zapetimi gumbi s članskim trakom, hlače oziroma krilo s taborniškimi pasom, kopalke, članski trak, nogavice, čevlji. Pravila so stroga, sodniki so na vseh točkah, kjer taborniki odlagajo kose kroja. Točko določa količek v zemlji, pri katerem je sodnik. Zadnji količek pomeni, da je tabornik v samih kopalnih. Potem se začne oblačiti v obratnem vrstnem redu kot se je slačil. Zapeti mora vse gumbe, rutko zavozlati, članski trak pripeti na žep taborniške srajce, pas pravilno vtakniti skozi vse paske na pasu oziroma krilu, vezalke na čevljih zavezati ... Ko pride tekmovalec povsem zapet in oblečen na cilj, se dotakne naslednjega tekmovalca.

Štafeta

Taborniška štafeta je še bolj zanimiva za gledalce kot za tekmovalce, saj se bodo do solz nasmejali nerodnostim posameznikov. V "hitrici" na marsikaj pozabimo, ne znamo sleči srajce, težko vtaknemo vezalke v luknje na supergah

...

Kako poteka tekmovanje ...

Kontrolne točke:

1. tu čakajo vsi tekmovalci,
2. odložimo odvezano (razvozlan) rutko,
3. odložimo srajco (posebej tudi članski trak), ki ji prej odpnemo vse gumbe,
4. odložimo taborniški pas in hlače (krilo),
5. odložimo čevlje, poleg njih vezalke in nogavice,
6. tečemo do te točke bos, obkrožimo kontrolno mesto in se vrnemo v istem zaporedju ter se hkrati oblačimo.

Tekmovanje je na travniku, mivki ob reki oziroma na takem mestu, da se tekmovalec ne poškoduje, če pade.

Tako tekmovanje lahko organiziramo na vsakem izletu, če je vreme ugodno. Urimo se v spretnosti, natančnosti pa tudi fair playu.

Taborniški ogenj

Ni vsak ogenj, ki ga zakuri tabornik, "taborniški". Verjetno vsak tabornik pozna nekaj tipov ognjev. Najbolj poznana sta gotovo piramida in pagoda. Piramida je osnovni tip ognja večine drugih ognjev, pagoda pa morda najlepši in zato tudi slavnostni ogenj. Slednjega prižigamo ob slovesnostih, ob začetkih in zaključkih letnih tabornih izmen, ob obletnicah rodu, organizacije in drugih pomembnih dogodkih, ko se zberemo ob ognju.

Zmotno je prepričanje nekaterih, da je ogenj tem lepši, čim večji plamen ima. In čim dlje se ga vidi. To je veljalo v času turških vpadov, ko so Slovenci s prižiganjem kresov opozarjali druge vasi o prihodu Turkov v naše kraje. Morda netijo gasilci take ognje na predvečer praznika dela prvega maja, nekdanj na predvečer dneva republike in ob podobnih priložnostih. Ampak to so denimo gasilski ognji, nikakor pa taborniški!

Vemo, da tabornik čuva naravo in se od nje uči; to bi morali vsaj upoštevati tudi v praksi. Osnovno načelo je, da varujemo okolje in da ga čim manj poškodujemo. Zato za svoje taborne ognje uporabljamo suho gorivo, suhe veje, odmrta drevesa, korenine, šture, dračje ipd. Če pa že ne moremo dobiti dovolj suhega goriva, uporabimo čim manj svežega drevja. Ogenj mora biti skromen, plamen toliko velik, da osvetli prisotne ob ognjišču. "Smrtni taborniški greh" je postavljati meter in več visoke pagode, na vrh pa zataktniti pravo grmovje brinovih vejic. Brinova vejica da, vendar le za okras, da zacvrči, ko jo plamen doseže in začnemo peti taborniško himno (pesem ognju!), ko smo na taboru ali ob slavnostnem ognju.

Taborniški ogenj je manjši ogenj, običajno kombiniran iz pagode in piramide, da dlje časa gori in da zadosti osnovnemu cilju - osvetli zbrane.

Seveda lahko postavimo tudi druge tipe ognjev. Poudarek je na skromnem ognju, nikakor pa na ognju za knjigo rekordov! Poskušajmo upoštevati še druge taborniške trike: kakšna drva uporabimo, da se ogenj skoraj nič ne kadi. Kakšno kurjavo uporabimo, če želimo oddati znake SOS - za pomoč v nesreči, in kakšni so ti znaki ... Katero vrsto lesa uporabimo, če želimo imeti žerjavico za peko krompirja, koruze, klobasic ...

V vsakem primeru uporabimo manjšo količino drv. Zato pa se tudi naučimo prižigati piramido oziroma ogenj z eno, največ dvema vžigalicama. Nikakor s pomočjo prižganega papirja ali s pomočjo bencina ali z vžigalnikom. Poskusimo zanetiti ogenj v dežju, mokra drva ... To je taborniška spretnost, ki se je bodo tudi najmlajši z veseljem naučili. To pa sodi že v drugi sklop taborniških navad oziroma spretnosti.

Nekaj napotkov pred Nočnim orientacijskim tekmovanjem

Nočno orientacijsko tekmovanje (NOT) je ena izmed aktivnosti v koledarju taborniških prireditiv z najdaljšo neprekinjeno tradicijo. Že vse od prvih izvedb po pravilih, ki so doživljala le manjše spremembe, poteka v noči s sobote na nedeljo v drugi polovici marca. Tekmovanje že od začetka v širši okolici Ljubljane pripravlja Rod močvirskih tulipanov iz Ljubljane. Prav ta dolga tradicija in izkušena ekipa, ki tekmovanje pripravlja že vrsto let, je zagotovilo udeležencem za dobro organizirano in večinoma brezhibno izpeljano tekmovanje.

Glavna posebnost NOT-a je seveda orientacija ponoči, ki je v mnogočem bolj zahtevna od orientacije podnevi. Bistvena problema sta omejena vidljivost in sposobnost primerjave terena s karto, pa tudi psihološki učinek nelagodja ali pri mlajših celo strah. Za uspešno orientacijo na terenu potrebujemo splošno prepoznavo svoje okolice, glavnih reliefnih oblik, razporeditve objektov in pojavov na zemljišču. Le na osnovi takšne splošne ocene lahko izbiramo smer gibanja izven cest in različnih poti. Detajlno prepoznavanje posameznih objektov nam služi le za preverjanje svoje lege in pa v neposredni bližini kontrolne točke. In prav splošna zaznava zemljišča je zaradi omejenega območja vidnosti pogosto zelo otežena, ne uspemo povezati potekov grebenov in dolin ali prostorskega poteka poti. Zaradi slabše vidnosti ovir pod nogami je naše gibanje nevede počasnejše in zato ocene prehojene poti napačne. Pri vzponih in spustih pogosto vidimo le del pobočja in napačno ocenimo najugodnejšo pot, prav tako v gozdu zelo težko ocenjujemo velikosti in oblike, posebej reliefnih oblik, kot so vrtače. Mnogo težje ponoči poiščemo svoj položaj na karti, v kolikor smo ugotovili, da ga ne poznamo. Velika nevarnost je, če se ekipa razide, saj se zelo težko ponovno najde skupaj. Zaradi vseh naštetih omejitev ima orientacija ponoči poseben čar in nudi obilo izziva tako začetnikom kot tudi najboljšim orientacistom. Noč je sicer glede na vremenske razmere in Mesečevo meno lahko zelo temna ali pa dokaj svetla, še posebej, če je pokrajina zasnežena. V tem primeru je vidnost območja že primerljiva z

dnevno vidnostjo, če le ne uporabljamo baterijskih svetilk. Slednje nam zaradi omejenega območja lokalne osvetlitve bistveno zožijo območje pogleda. Velja torej: čim manj gledanja na karto, čim boljše pomnjenje karte in čim več gibanja z ugasnjeno svetilko. V zelo temni noči to seveda ni mogoče, takrat pride do izraza predvsem sposobnost primerjave terena in karte na majhnih območjih, zelo pomembno pa je tudi, da ekipa ne izgubi stika s karto. Kompas nam praviloma služi le kot pripomoček za orientiranje karte ali neposredno hojo po azimutu s stalnim opazovanjem kompasa, daljših vizur ne moremo opravljati. Zelo koristen dodatni tehnični pripomoček je na razgibanem zemljišču barometrični višino-mer.

NOT se od ostalih podobnih tekmovanj razlikuje po nekaterih značilnostih, ki ga upravičeno postavljajo med najboljša taborniška orientacijska tekmovanja. Pred leti je tako udeležba na NOT-u že presejala 90 ekip, v zadnjih letih pa je tudi zaradi drugih nočnih orientacijskih tekmovanj nekaj manjša. Uveljavljena zgradba proge NOT-a ima nekaj orientacijsko lažjih kontrolnih točk na začetku in koncu proge, na katerih so tudi obsežnejše naloge (signalizacija, minsko polje). Te lahko najde tudi manj izkušena ekipa, vsaka uspešno najdena točka pa bo zanj pomenila povečanje samozavesti in zmanjšanje nelagodja zaradi noči. Kontrolne točke v sredini proge pa so, v kolikor teren in karta to omogočata, pogosto zahteven zalogaj celo za dnevno orientacijo in terjajo od ekip obilo znanja in izkušenj, kljub temu pa je borba za naj-

višja mesta praviloma tesna. Proge že vrsto let postavljata Roman in Blaž, oba z obilo izkušnjami, in proge so vedno postavljene pravilno. Vse naloge pred in na progi so jasno določene, mrtvih časov in čakanja na izvedbo panoge je zelo malo. Časovnica je praviloma selektivna in jo ekipa lahko doseže le, če progo prehodi po idealno izbrani poti. Posebnost je karta; to že nekaj let posebej za potrebe NOT-a izdelajo na osnovi DTK 25 z delno dopolnjeno vsebino. Popravljen je kakšna pot, predvsem pa je od lanskega leta gozdna meja prikazana na osnovi mnogo novejšega stanja (2 do 3 leta), kot ga prikazujejo listi DTK 25 (20 let staro stanje). Tudi uporaba sistema Sport Ident za potrjevanje prisotnosti omogoča hitrejšo in lažjo obdelavo rezultatov, pa tudi možnost naknadne analize etap posameznih ekip.

Zaradi zahtevnosti nočne orientacije je uspeh ekipe že vsaka najdena kontrolna točka, vseeno pa se najboljše in najbolj izkušene ekipe tudi odločno spopademo za zmago. Vse najdene kontrolne točke, solidno opravljena signalizacija, uspešno reševanje topo testov, testa prve pomoči so predpogoj za visoko uvrstitev, odločilne naloge pa so večinoma doseganje časovnice, uspešnost praviloma zelo zahtevnih in predvsem časovno potratnih nalog za vrisovanje, uspešen prehod minskega polja in v veliki meri hitrostna etapa. Slednja je namreč edina naloga, ki se točkuje relativno, kar pomeni, da s svojim dobrim rezultatom zmanjšamo osvojene točke ostalim ekipam.

Deskanje na snegu - bordanje

Mnogi, ki so se že preizkusili v tem športu, pravijo, da jim daje neizmeren občutek svobode, ki ga dobijo predvsem z lahkotnim zavijanjem in neomejenostjo. Pravijo tudi, da bord na celem snegu nima konkurence. Spet drugi poskusijo in prekmalu obupajo ter se hitro vrnejo nazaj k smučem ... Pa ti, si že poskusil/a?

Najboljša osnova za bordanje je predhodno smučarsko znanje, da posamezniku ni potrebno osvajati osnovnih elementov od začetka - občutek za drsenje, nastavek robnika ... Predvsem je za začetnika pomembno, da ima dovolj volje in potrpljenja, da premeta začetne padce, ki so kar pogosti.

Oprema

Poznamo dva sloga deskanja na snegu - alpskega in prostega. Od tega je odvisna tudi izbira **deske** (borda). Pri alpskem slogu so deske ožje in trše ter omogočajo hitrejši prehod iz robnika na robnik. To posledično pomeni vožnjo po robniku pri večjih hitrostih, zato tudi niso primerne za učenje. Pri prostem slogu pa poznamo tako imenovane 'Freeride' in 'Freestyle' deske. Prve so namenjene vsestranski uporabi - tako za vožnjo izven urejenih smučišč, kot tudi za uporabo v "snowboard parkih" in vožnjo po urejenih smučiščih. Te deske omogočajo hitro napredovanje, zato jih uporablja veliko deskarjev. 'Freestyle' deske so za razliko od 'Freeride' bolj tehnične in namenjene igri v parku, torej so primerne bolj za zabavo na vseh terenih, ne pa za hitro vožnjo po robniku.

Deska ne sme biti ne predolga in ne prekratka. Dolžina deske naj bo v višini brade in največ do nosu.

Obutev bomo izbrali glede na desko. Za alpski slog uporabljamo čevlje, ki so podobni smučarskim, medtem ko so za prosti slog mehkejši. Moramo pa se zavedati, da so čevlji najpomembnejši del opreme, saj se morajo povsem prilegati nogi in se moramo v njih počutiti udobno.

Tudi **vezi** so odvisne od vrste deske. Pomembno pri izbiri je, da se prilagajajo čevljem, kar pomeni, da prsti nog ne smejo gledati čez rob deske, ko zapnemo čevlje v vezi, saj bi nas to med vožnjo oviralo in bi zato padli pri vsakem prsnem zavoju. Tudi širina deske mora torej biti primerna velikosti noge.

Za začetnike so priporočljive nepremočljive **rokavice** z opornico in seveda nepremočljive **hlače** in **bunda**, saj smo na začetku kar veliko na tleh.

Spredaj desna ali leva noga?

Na deski je spredaj tista noga, ki je odzivna. Če ne veste, katera je vaša odzivna noga, imate kar nekaj načinov, kako to ugotoviti. Na primer: postavite se sonožno na tla, nekdo pa naj vas sune od zadaj naprej. Noga, na katero se ujamete, je odzivna. Lahko pa se tudi postavite v obrambni položaj pri borilnih veščinah ali pa se poskušate spomniti, kako doma sesate ali pometate ...

Položaju, ko imate spredaj desno nogo, rečemo 'goofy', če pa je spredaj leva noga, ta položaj imenujemo 'regular'.

Nevarnosti

Priporočljivo je, da se pred začetkom dobro ogrejemo. Največ pozornosti je potrebno nameniti ramenskemu obroču, komolcem, zapestjem, bokom in kolenom, saj ravno na teh delih telesa najpogosteje prihaja do poškodb.

Ena izmed največjih neumnosti, ki jezi tako bordarje kot smučarje, je sedenje pod prelomnico, s čimer ogrožamo sebe in druge. Zato počivajmo raje kje drugje.

Seveda pa moramo hitrost prilagoditi našemu znanju, da se nam ne zgodi, da nenadzorovano drvim po smučišču in s tem ogrožamo sebe in ostale okoli nas.

Jakec je učenec devetega razreda osnovne šole in kmalu se bo moral odločiti, kje bo nadaljeval srednješolsko izobraževanje. Aktiven je pri mladih tabornikih, toda mora si izbrati tudi poklic, ki bo mogoče trajal celo življenje. S taborniškimi življenjem je vzljubil naravo, rad ima družbo, tudi igranje kitare mu ni tuje. Podobne, toda mogoče še resnejše težave pestijo Daniela, ki je matulant in se mora do 8. marca prijaviti na fakulteto. Naj jima malo pomagamo pri izbiri poklica.

Kaj sploh je poklic? Poklic je celota različnih nalog in opravil, ki nam omogoča zadovoljevanje ekonomskih, psiholoških in socialnih potreb. Ekonomske potrebe so potrebe po materialnih dobrinah, ki si jih priskrbimo z zasluženim denarjem. Psihološke potrebe zadovoljujemo z razvojem svojih sposobnosti in talentov, z uresničevanjem svojih potencialov. Socialne potrebe uresničujemo z drugimi ljudmi preko komunikacije, sodelovanja, obenem pa zadovoljujemo tudi potrebo po uspehu in spoštovanju. Poklic nam torej omogoča zadovoljevanje različnih potreb in je zato zelo pomembno, da si ga skrbno izberemo.

Poklicna vloga se začenja razvijati iz igre, različnih pozitivnih izkušenj, konjičkov, ki nam prinašajo zadovoljstvo. Veliko vlogo imajo starši s svojim spodbujanjem, učitelji, ki so nam lahko vzor, vrstniki in druge osebe, na katere smo čustveno navezani. Dedni dejavniki prispevajo potencial - sposobnosti, ki jih lahko razvijamo in so predpogoj za uspeh v določenem poklicu. Pred izbiro poklica bi moral poznati svoje osnovne sposobnosti. Razlikujemo naslednje sposobnosti:

- a) Psihomotorične omogočajo skladno gibanje telesa, spretnost prstov, rok in nog, pomembne so pri športu, plesu, mehaniku, tesarju, elektrifikaciji in seveda pri taborniških veščinah.
- b) Psihosenzorne se kažejo v vidnem,

slušnem, okusnem, otipalnem in vohalnem zaznavanju okolice in nam omogočajo dobro razlikovanje tonov, barv, okusov in ostalih dražljajev.

- c) Intelektualne so hiter spomin, jezikovno izražanje, sklepanje, povezovanje številčnih odnosov, orientacija v prostoru idr.

Ko vsaj približno poznamo svoje sposobnosti, se lahko vprašamo tudi po svojih interesih. Ameriški psiholog Holland razlikuje naslednje interese, ki se kažejo kot relativno trajna naravnost za opravljanje določene dejavnosti.

1. Raziskovalni interesi - težnja po preučevanju, raziskovanju in odkrivanju bioloških, matematičnih, fizikalnih ali kulturnih zakonitosti. Osebo s tovrstnimi interesi najbolj zanima znanost in raziskovalno delo. Najpogosteje se odloči za poklic matematika, biologa, fizika ali raziskovalca na kakšnem drugem področju.
2. Umetniški interesi - težnja po umetniškem ustvarjanju, ki se kaže na likovnem glasbenem, igralskem ali drugem umetniškem področju. Za osebe s tovrstnimi interesi je značilno, da težje sprejemajo družbene norme, ker jih to utesnjuje in onemogoča ustvarjalnost.
3. Podjetniški interesi - težnja po organiziranju in vodenju z namenom pridobivanja in

ustvarjanja materialnega dobička. Osebe s podjetniškimi interesi se najbolj uresničujejo v poklicih kot so trgovec, trgovski potnik, politik, direktor.

4. Socialni interesi - oseba najrajši dela z drugimi ljudmi z namenom pomoči, razumevanja, svetovanja in poučevanja. Tipični poklici so učitelj, vzgojitelj, socialni delavec, poklicni svetovalec.
5. Konvencionalni interesi - težnja po opravljanju v naprej določenih dejavnosti ob upoštevanju natančnih navodil. Ta interes se najbolj uveljavi skozi enostavnejša pisarniška dela kot so prepisovanje besedila, kopiranje, sortiranje, urejanje kartotek ipd.
6. Realistični interesi - izraža se kot težnja po opravljanju ročnih dejavnosti ob uporabi različnih predmetov, orodij in strojev. Tipični poklici so kmetovalec, avtomehanic, zidar ipd.

Upam, da bo majhen vpogled v sposobnosti in interese pomagal tudi Jakcu in Danielu, mogoče pa tudi marsikateremu taborniku, da bo lažje izbral svojo poklicno pot. Prostor nam ne dovoljuje širše razprave, ampak le toliko, da veste - najnovejši trendi gredo v smer, da smo čim bolj izobraženi in fleksibilni, torej je začetni poklic le prva stopnica, nikakor ne poklic za vse življenje.

Tokratna skladbica ne rabi obširnega komentarja, tudi sheme akordov bomo kar izpustili, saj so zelo preprosti. Otroško pesmico s tremi kiticami igramo v dvočetrtinskem taktu (lahko po shemi bas - akord ali pa po navodilu iz članka Dnevnik inštruktorja kitare v Taboru 5-6/2004). Pesmica lahko popestri izbor za murne in MČ-je, dobrodošla pa bo tudi poživitev ob skladbici Mur-mur-mur. MP3 lahko dobite na naslovu <http://pesmarica.rutka.net/?pesem=22>, sicer pa je pesem posneta na CD-ju taborniških pesmi, izdanem ob Zletu 1997 v Velenju. CD je na voljo v Zadrugi ZTS.

Murnčki

Avtor: Janez Hvale - Fonza

C
Mi smo mali murnčki,
F C
radi se igramo.

C
Zbrani smo v vode mi,
F C
vodi v skupino.

C
Ko pa bomo zrasli mi,
F C
več ne bomo murni.

Vedno skupaj pojemo,
F G C
jokati ne znamo.

Vse kar nam vodnik pove,
F G C
brž se naučimo.

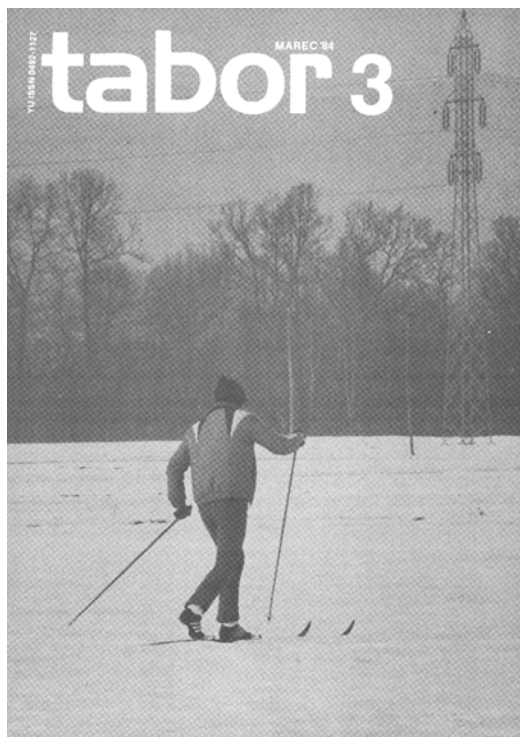
Me bomo čebelice,
F G C
mi medvedki urni.

Vedno skupaj pojemo,
F G C
jokati ne znamo.

Vse kar nam vodnik pove,
F G C
brž se naučimo.

Me bomo čebelice,
F G C
mi medvedki urni.

Marec 1984, cena: 40 din, letna naročnina 350 din.

Odsek iz uvodnika

Čas je, ko so se zimska veselja bolj ali manj končala, ko je vreme nekoliko muhasto in vođeno, ko v šolah zahtevajo od šolarjev vedno več in ko se taborniki preštevajo in na konferencah enot načrtujejo delo za naslednje obdobje.

Tudi v uredništvu Tabora občutimo sedanje stiske, ki niso le taborniške. Morebiti nas lahko tolaži misel, da taborniške enote ne bodo nikoli zašle med tiste družbene organizacije, ki bodo poslovale z rdečimi števkami oz. z izgubo, primanjkljajem. To se nam, tabornikom, preprosto ne more zgoditi. Kakorkoli: kot smo že večkrat ugotavljali na naših straneh, in ne samo na naših straneh, se bo treba drugače organizirati,

programe dela prilagoditi šibkejšemu dinarju in visokim, čeprav zamrznjenim cenam, kazalo pa bi se tudi spomniti na vse tiste že pozabljene načine, ki poučijo tabornika, kako do denarja.

Kobra

Spomnimo se še enkrat pred kratkim preminulega tabornika Milana Krenkerja, nekdanjega starešino čete Zdravka Čebularja. Z njim se je pogovarjal Srnjak.

Čemu od taborniškega programa posvečate največ časa?

Ker že živimo v naravi, je to tudi naše osnovno vodilo, temu posvečamo največ časa. Od raznih izobraževanj v naravi, velikokrat gremo ven, kar je osnovno, do vsega ostalega, saj obdelamo praktično ves taborniški program. Pozimi vse teoretično predelamo in obenem izvajamo določene akcije, od športnih do čisto taborniških. Spomladi pripravljamo člane na mnogoboje. Aprila in maja je gneča, ko imamo tudi petnajst akcij mesečno, ob tem pa še vadimo za mnogoboje.

Kasneje se še pripravljamo na taborjenja, jeseni pa sprejemamo nove člane in jih uvajamo v organizacijo. Moram pa omeniti, da smo imeli menda lani kar okoli devetdeset odredovih akcij in to tudi pove, koliko dela je bilo vloženega v dejavnost odreda.

našbučk

Tone Simončič je v januarškem intervjuju z Marto Lešnjak o Pavletu zapisal, da je Pavle "stari" vicmaher in strokovnjak za igrice. Kot tak se nam razkriva tudi v pogovoru z Gojkom Bervarjem, kjer sta razpredala o igri Ilegalc. Dragocene izkušnje za igro je pridobil med drugo svetovno vojno, ko je šlo zares. Pavle: "Prijatelj Rusjanov Jože je med vojno dobil pri meni Slovenskega poročevalca, ki pa je bil precej večji kot takle listek (op. a.: majhen listek, ki ga skrivajo pri Ilegalcu). Že nekaj metrov od naše hiše je zagledal karabinjere. Poročevalca je na hitro zvil, ga zatlačil za rokavico, drugo rokavico pa je snel in jo dal v roko, kjer je imel "Poročevalca". Karabinjera sta ga natanko preiskala. Celočevlje sta mu sezula - v rokavico pa nista pogledala."

Po enotah

Taborniški ples

Ko smo lani videli, kakšen uspeh je imel naš taborniški ples, smo se odločili, da bomo prireditev ponovili. Tako smo torej taborniki našega odreda organizirali v domu JLA drugi "TAPLES". Organizacijo smo zaupali članom kluba Polh, ki so jim pri okrasitvi dvorane pomagali vodniki. Udeležencev je bilo približno 200 mariborskih tabornikov, staršev in prijateljev organizacije. Po Miškovem pozdravu navzočim je ples otvoril oče Smeh, ki se je zavrtil v ritmu valčka. Potem se je seveda plesalo, igralo in spet plesalo, tako da so se zgodnje jutranje ure kar prehitro približale. Najboljši dokaz, da je "TAPLES" uspel, so vsekakor izjave gostov, ki jih je predvsem zanimalo, kdaj bo naslednji ples... Na plesu je bil tudi predstavnik ZTS, ki je na prireditvi pozabil na vsakdanje probleme. Veselje so mu malce pokvarili organizatorji, saj smo bili priče praktičnega prikaza starega slovenskega pregovora: "Obljuba dela dolg!"

Črnc, XI. SNOUB Maribor

Iz malhe strica Volka

Grozno veliko ljudi se je ze sprasevalo, kdo sploh sem - ali sem Ivo, Gojko, Frane, Srnjak, Marina ali kdo drug. Ubogi reveži vselej razmišljajo o ENEM VOLKU, če bi pa kaj poznali biologijo, bi vedeli, da se volkovi zbirajo v skupinah. Ne vem sicer - do sem volčja pamet še ni segla, ali se da volčji ugriz prepoznati tako kot človeški prstni odtis - veseli pa me, četudi danes ne boste ugotovili, kateri iz našega tropa je bil. Bo vsaj zabavno.

Delček kolofona

Glavni in odgovorni urednik: Gojko Bervar. Predsednik izdajateljskega sveta dr. Iztok Winkler. Člani uredniškega odbora: Nenad Janković, Andrej Kozinc, Aleša Krenker, Pika Kresal, Edi Kuklec, Marta Lešnjak, Frane Merela, Tonja Slokar, Aleš Stergar (pomočnik gl. in odg. urednika), Mojca Šuster, Sanja Teskera, Miran Todorji (tehnični urednik), Andreja Trtnik (lektorica), Ivo Vidic, Marina Zemljak.

Stalni dopisniki: Marko Cerar (obljubljanska regija), Irena Kisovar (mariborska regija), Aleš Džsteršek (celjska regija), Gregor Murn (gorenjska regija), Cilka Repič (severno-primorska regija), Elma Kržišnik (Obala).

Sestri Odgovarjata Sotrpinom

Ja, pa ga mam, sneg namreč. In zato tudi več pošte, verjetno sedite vsi doma in se smilite sami sebi. Pa ne več za dolgo, kar glavo pokonci in zagazimo v probleme.

VPRAŠANJE:

Hojla!!!

Zadnje čase veliko premišljujem o ljubezni. Sprašujem se, ali je to res tako pomembna stvar v našem življenju. Seda, j ko je bilo valentinovo, so vsi govorili le še o svojih fantih oziroma puncah in vsem, kar je povezano s to ljubeznijo. Jaz pri svojih 14 letih še nisem imela fanta in ga tudi nočem, saj bi mi bil le v breme. Še nikoli nisem bila resnično zaljubljena. Ali je z mano res nekaj narobe? Prosim objavita moje pismo, saj je na mojem podstrešju prava zmešnjava. ☺

"nezaljubljena"

VPRAŠANJE:

Živjo!

Najprej bi pohvalil vajino rubriko, ker je naj, naj. Imata najboljšo stran v Taboru, no, saj so itak vse najboljše.

Mam en velik problem, tako kot vsi najstniki. Po rodu se šušlja, da je vame zalubljena punca, ki mi je že od nekdaj ful všeč. Je zelo dobra vodnica, a drugač ni kaj posebej prlubljen. Zelo rad bi vidu, da bi med nama preskočila kaka iskrica, a res ne vem, kako naj se lotim te zadeve. Prosim pomagajta!!!!

XXX

ODGOVOR K&K:

Ti, ti nezaljubljenka ... To, kar se ti dogaja, je popolnoma normalno. Vse mlade punce, ki dajo kaj nase, so sprva mnenja, da njih pa že ne bo noben poba klicu lubi pa punči pa moja moja. Potem se pa čez čas to spremeni in malo odrastejo in si zaželijo ljubezni in bližine. Zato je odgovor na tvoje vprašanje DA, ljubezen je zelo pomembna v življenju. Je pa res, da je okrog praznikov kot je valentinovo opaziti pretiravanje, evforijo in delanje slona iz muhe. Tu imaš pa prav, zato mislim, kaj mislim, vem, da je na tvojem podstrešju zaenkrat še vse v redu. Ne pusti, da ti vpliv vrstnikov pride do živega, če nimaš fanta, to ne pomeni, da ga ne boš imela, ampak samo pomeni, da je zdaj čas zate - izkoristi ga.

ODGOVOR K&K:

Hojla fante, nisi nama sicer napisal, al si ti tud vodnik al ne, pa bomo podala zato dva scenarija. V primeru, da si, potem ji predlagaj, če bi imela skupen sestanek ali pa vodovo akcijo in maš teren že ves prpravljen. Če pa nisi vodnik in visiš v rodu brez te opevane funkcije, pol imate pa sigurno kako PP akcijo, k jo lahko izkoristiš za iztočnico. Ko bo punca v tvoji bližini in dovolj privat, se ji kar približaj in jo vprašaj, kaj kej počne v petek zvečer, naprej te bo pa že ona vodila - sploh če maš na sumu, da si njena simpatija. Iskricice lahko hitro preskočijo, če je kemija prava in všečnost obojestranska, ti se morš zej samo to prašat: kaj jest hočem? In ko boš to vedu, takrat poba, si pa na konju, just go for it!

Tako, pa sva privezali dve dušici, vi pa še kar naprej pište na ZTS (za SOS rubriko), Parmova 33, Ljubljana ali na e-mail naslov kuhla.kahla@gmail.com. Uživate na snegu in radi se imejte.

Kaj bi z lovorjem?

TABORNIŠKI ROD LOUIS ADAMIČ

vabi

vse ljubitelje dobre družbe in
kuhanja na prostem, da zakuhajo
svoj golaž in se tako potegujejo
za lovoriko

^v GOLAŽ LETA

Tradicionalno tekmovanje
bo v nedeljo 24.4.2005 od 8.00 dalje na igrišču
OŠ Louis Adamič na Tovarniški v Grosupljem.

Če imate slab izgovor, da vas ne bo, brez skrbi,
pomazali bomo sami!!!

Tekmovanje je odprtega tipa, tekmujejo lahko
tričlanske ekipe, spol in starost nista pomembna.
Prijave sprejemamo najkasneje do 18. aprila
2005.

Za podrobnejša pravila tekmovanja, dodatne
informacije in prijave kontaktirajte:
Andrej Brezec, Jurčičeva II/7, 1290 Grosuplje;
tel. 78 71 208 ali GSM 041 323 356;
e-naslov: abdesign@siol.net

Ob prijavi ekipa plača "KOTELZACIJO"

Osvojite lovoriko!!!

Druga perspektiva

Že večkrat sem v kakšni izmed knjig brala vrstice o načelih uspešnega poslušanja, pa se je moje mišljenje vedno ustavilo nekje na drugem koncu, pri Henryju Fordu, ki je dejal: "Če obstaja kakšna skrivnost do uspeha, potem ta leži v sposobnosti, da na stvari razen s svojega vidika lahko gledamo tudi iz zornega kota nekoga drugega."

Če namreč želimo določeno situacijo pogledati drugače, jo dojeti iz druge perspektive in tako zagotoviti medsebojno razumevanje, mora pri tem veliko vlogo odigrati učinkovito poslušanje. Henry Ford je verjel, da je ta sposobnost tako pomembna, da jo je imenoval kar "skrivnost uspeha".

Kaj pravzaprav pomeni, da smo dobri poslušalci?

Skrivnost odgovora niso naša ušesa. Za učinkovito poslušanje je pomembno naše srce. Pravijo, da bo srce našlo tisoč poti do cilja, če je na to pripravljeno; če pa je srce šibko, pa bo našlo le tisoč izgovorov.

Tako je nekoč nek mož obiskal svojega sosedo na njegovi kmetiji in ga prosil, če si lahko izposodi njegovo vrvo.

"Ne morem ti je posoditi," je odvrnil kmet, "ravno jo potrebujem, da zvežem svoje mleko."

"Saj ne moreš mleka zvezati z vrvo," je dejal mož.

"Vem," je rekel kmet, "ampak kadar nečesa nočeš narediti, pride čisto vsak izgovor prav."

Prav res. Poslušanje je rezultat želje, da hočemo slišati, kar drugi rečejo. Željo pa je potrebno izoblikovati znotraj sebe, da bomo lahko dobri in uspešni vodje. Dick Cavett je to razložil z mislijo: "Izjemni so ljudje, ki hočejo slišati, česar nočejo slišati."

Z ljubeznijo

Knjiga, ki počiva na mizici ob postelji. Še več jih je, a ta je drugačna. Knjiga, ki je nikoli ne preberem od začetka do konca. Knjiga, ki jo tu in tam odprem na poljubni strani in si vzamem, kar mi tistih nekaj vrstic ponuja. Ne strinjam se z vsem in brezpogojno, a o stvareh začnem razmišljati. To je dobro. O stvareh, na katere včasih pozabimo.

Naj si znanstveno še tako izobražen,
ljubezni pa ne udejanjaš,
ostane vse skupaj le teorija.

Naj si pedagoško še tako izšolan,
a če nimaš rad otrok,
jih prikrajšaš za najvažnejše.

Če si socialno in politično še tako dejaven,
a tvoje srce ne bije za ljudi,
bodo vsi tvoji dosežki na koncu kaj malo vredni.

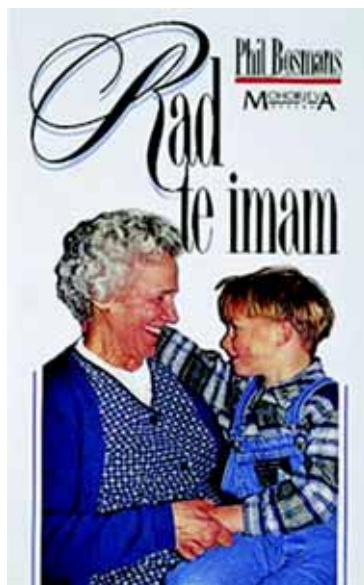
To seveda ne pomeni, da bi izobrazba in znanost,
prizadevnost in dosežki bili nepomembni!

Toda danes vse prehitro pozabljamo na to, kar ni v spričevalu,
česar ni mogoče niti izmeriti niti plačati.

Najbolj strokovno usposobljena psihologinja še zdaleč ni najbolj ljubeča soproga, in pedagog z visoko izobrazbo še zdaleč ni najboljši družinski oče.

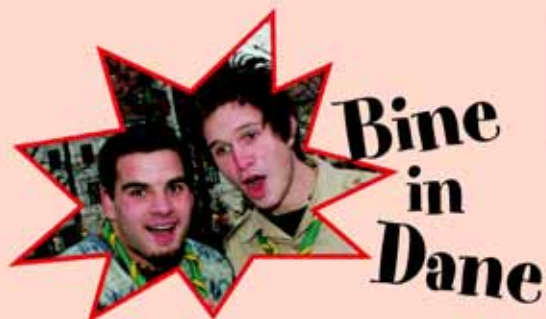
Jež svetuje, vi preberete:
Phil Bosmans, Rad te imam

Srca, ki bije za ljudi, ne more nič nadomestiti.

Brez ljubezni je navsezadnje vse skupaj nič.

Phil Bosmans, utelešena energija, vrelec upanja, žarek sonca, pehar izkušenj, zgled preprostosti, posluš za človeka, iskrič in iskren nasmeh ter veliko srce. Vse v enem. Knjiga **Rad te imam** ni njegova prva, gotovo bi bilo koristno prebrati še kakšno njegovo: Ne pozabi na veselje, Rože sreče moraš saditi sam, Sreča se skriva v tebi . . .

**Bine
in
Dane**

Lov na lisico

Bine: Luka Snoj
Dane: Peter Rink
Fotografije in oblikovanje:
Blaž Verbič

Kaj bomo danes počeli?

Danes bomo imeli lov na lisico.

Vod Dinozavri na vodovem srečanju pred taborniško hišico ...

Najhitrejši dobijo nagrado!

Si slišal? Lov na lisice je odprt. Prehitiva jih in midva poberiva nagrado.

Tamle na ovinku jih prehitiva!

Ni važno. Mislim da je tam gor!

Podala sta se po poti za njimi ...

Kaj pa je ta puščica na tleh?

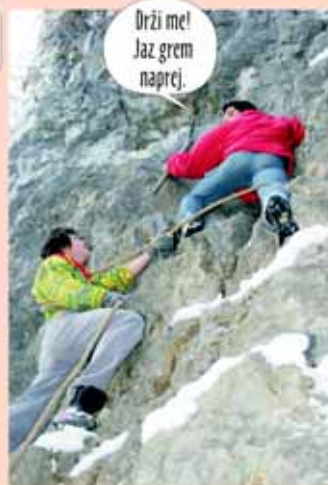

Tam na vrhu je!

Poglej kaj imam jaz s sabo. Cepin!

Jaz pa imam v hlačah že nekaj časa tole vrv. Zdaj nama bo prav prišla!

Drži me! Jaz grem naprej.

Hitro potegni! Tam naprej je tekla!

Pazi, jama je pred tabo!!!

Le kam bi lahko šla?

NEEE, DANE!

Aaaaa ...

A si ti tut v luknjo padel?

Auu, v rit sem se udaril ...

Vrv je prekratka. Imaš morda še ti kaj konoplje?

Samo še tole 'mam. Lahko ti dam mal' ...

Še vedno bo prekratko ...

Jaz viake tolik' not' padem.

Še dobro da imam vezalke!

Dane je pretehtal rešitev ... in hitro spoznal, da iz te moke ne bo kruha ...

... a k sreči kmalu našel rešitev ... in splezal iz jame.

Glej, tam je!

Psst. Tih! Zdaj jo bova vjela!

Ste pršli do konca? Ste našli zaklad?

Kaj?

Dobila sva jo!

Zmagala sva!!!

Rutkanje

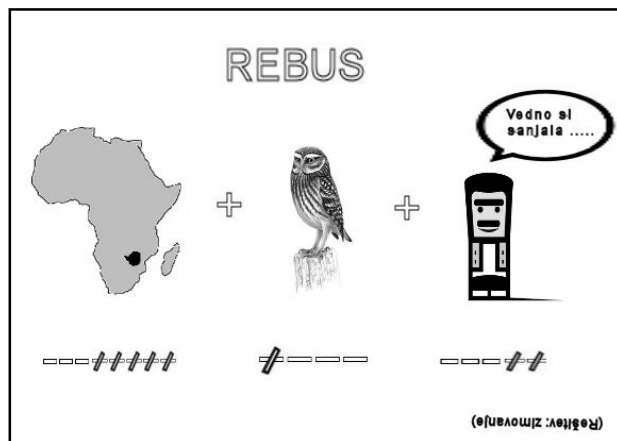
Igra je namenjena zabavi, med katero se lahko udeleženci bolje spoznajo, utrdijo v spomin nove obraze in njihova imena. Igra je primerna za vse starejše skupine, vključno s starejšimi MČ-ji.

Za igro potrebujemo stole, ki jih postavimo v krog. Udeleženci igre zasedejo vse stole razen enega. To je stol tistega udeleženca, ki stoji na sredini kroga z rutko v roki in čaka, da bo tistega, ki sedi poleg praznega stola oz. je brez desnega sosedu, udaril s njo po glavi.

Udari ga lahko le, če ta prej ne izgovori imena nekega drugega udeleženca, ki zasede njegov prazni desni stol. Tako je prazen stol sedaj zrazen drugega udeleženca, ki mora hitro poskrbeti - s klicem nekoga, da ga zasede, sicer dobi po glavi z rutko.

Če rutkar pred klicem udari udeleženca brez desnega sosedu, se le ta dva zamenjata in udeleženec postane rutkar. V primeru, da udeleženec brez desnega sosedu izgovori ime, pa ga je rutkar prehitro udaril, dobi rutkar kazen, ki mu jo določi kar sam udeleženec brez desnega sosedu, da se mu rutkar oddolži.

Veliko zabave v spoznavanju preko rutkanja.

STRIC VOLK

Pred leti, ko sem pokukal na otvoritveno slovesnost zleta slovenskih tabornikov v Velenju, sem bil zelo navdušen nad vsem kar sem videl in slišal. Vsa tista množica, oblečena v rjave uniforme, njihova pesem in energija, ki sta krožili po prireditvenem prostoru. Zares sem bil navdušen. Podobno so name močan vtis naredili nekdanji zleti, organizirani še v nekdanji Jugoslaviji, še pod vplivom neke druge ideologije.

A potem sem postal zmeden. Sem bil v Velenju na jamboreju ali na zletu? Takrat me volčja radovednost resda ni preveč dajala in nisem si razbijal glave s temi vprašanji. Edino, v kar sem bil takrat prepričan, je bilo spoznanje, da sem bil v Medvodah na zletu. In potem so me razsvetljevali z različnimi idejami, zakaj bi naj bilo srečanje vseh slovenskih tabornikov jamboree in zakaj zlet. A pustimo vse argumente dveh različnih poimenovanj tokrat pri strani, za moje razmišljanje so popolnoma nepomembni.

S pogledom kukam iz varnega zavetja gozda na precej neonotna razmišljanja taborniških funkcionarjev, poskušam se dvigniti nad vsa razmišljanja in nepristransko oceniti dogajanje, predvsem pa posledice. Dogajanje me spominja na razmere v mladi slovenski državi. Že leta 1991 smo se osamosvojili, spopad med dvema različnima ideologijama pa še vedno ne poneha. Prav tako kakor je vsaka starševska klofuta otroku promocija nasilja, tako vsaka izrečena beseda protagonistov njihova razhajanja še povečuje. Bog (za nekatere pa mati Narava) je ljudem dal(a) jezik za pogovarjanje. Kot volk sem pričakoval, da ljudje z njim vsaj ne boste klatili neumnosti.

Izhodiščne misli o razhajanjih poimenovanja zletov - jamboreejev niso bistvo mojih misli, ampak samo tipičen primer nes pametnih promocij tovrstnih razhajanj. Lahko bi začel tudi z Lučko miru, mašo na taborjenjih, morebitnim preimenovanjem naše organizacije in tako naprej. Stvari gredo tako daleč, da protagonisti različnih ideologij, preveč psoščeno in celo nenatančno bi morda lahko rekli celo gozdovniške in (katoliško) skavtske struje, izkoristijo vsako prilžnost, primerno in neprimerno, da promovirajo svoje ideje. Pri tem pa sploh ne pomislijo, kakšen učinek imajo ti izpadi na taborniško javnost. Še več, sploh ne vidijo, da sami sebi in svojim idejam dejansko ustvarjajo antipropagando. V bistvu so postali politiki (v negativnem smislu besede) v taborniški organizaciji. In to takšni politiki, ki zaradi načel lastne ideologije, predvsem pa nekakšnega "ponosa" in "fiksni idej" ne omočijo (ali pa se ne potrudijo dovolj - končni učinek je namreč enak) članom lastnega rodu udeležbo na pomembnih akcijah ZTS. A slednje bi volk še spregledal, žal pa ne morem mimo žalostnega dejstva, da v končnem seštevku najbolj škodijo prav tistim otrokom, na čelu katerih stojijo. Sploh pa takšno vodenje ni vzgojno. Ž žalostjo ugotavljam, da podobne vzporednice lahko povlečem tudi v odnosu med sorodnima organizacijama ZTS in ZSKSS.

Gospe in gospodje, tovarišice in tovariši, ne verjamem, da lahko starega konja kaj naučimo, zato dodajam le še sklepno in radikalno misel ... a ni skrajni čas, da prepustite vodilne funkcije mlajšim in neobremenjenim kadrom? Prijetno pomladansko prebujanje!

Vaš stric Volk

P.S. Vaše misli pričakujem na naslovu tabor-Žrutka.net.

NAGRADNA KRIŽANKA

	SESTAVIL: F. KALAN	ZARJA	MRAK	ŽUŽELKA, KI BOLEČE PIČI	KONEC POLOTOKA	BRITVICA	TABOR	GLASBENI UREDNIK	POLET, ZAGON	DEL SKLADBE
	PLOD IGLAVCA						ŽIVALSKI IZRASTEK			
	PRODAJA- LEC ZLATA						IME PISA- TELJICE PEROCI			
TABOR	NASPROTJE OSEKE PRODAJA- LEC V TRAFIKI				NEKDANJI TRGOVEC Z LEDOM DELOVNA MIZA					
TRAVNIK, ZELENICA				PEDANTEN CLOVEK ZAGREBSKI NOGOMETNI KLUB						
ZADNJICA		STOJAN AUER	STIK DELA DELESA Z DRUGIM DELOM						DELAVEC, KI DELA NA AKORD	TEPČEK, TRAPEČ
GRŠKI JUNAK (IZ ČRK JASA)			PRIPADNIK INKOV PREBIVA- LEC OTOKA				TONE ANDERLIČ			SKUPNO IME ZA OOPADNO VODO
EGIP- ČANSKA KRALJICA							ORGAN S KATERIM VIDIMO			
IVAN TAVČAR		SLOG	SIMBOL ZA TANTAL		ČUT ZA POKUSINO HRANE	NEVARNA, LEDENA PADAVINA	NASILNA TATVINA			
OBŽALO- VANJE			PAKET, OVOJ				LEPILO	RAJKO LOTROČ IME PEVKE DEŽMAN		
NIZEK ŽENSKI PEVSKI GLAS			SLADEK KAVNI IZDELEK VIKTOR ERŽEN							
OBDELANO POLJE					DELOVNI EFEKT					
RTV NOVINAR SKUBIC					MODEL VOZILA LADA					

Nagrajenci in nagradni razpis številka 3

Med poslanimi kuponi za nagradno križanko iz 2. številke smo izžrebali naslednje nagrajence, ki prejmejo knjižne nagrade: Ana Marija Belingar, Kidričeva 31/c, 5000 Nova Gorica; Damjan Kašič, Sokolska 3, 8233 Mirna; Božena Svet, Tovarniška cesta 1, 3311 Šempeter. Drogino nagrado prejme Petra Čepelnik, Letuš 173, 3327 Šmartno ob Paki.

Čestitamo!

Nagradni kupon pošljite najpozneje do 25. marca na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. **Obvezno na dopisnici.**

NAGRADNI KUPON - 3

Rešitve so:

LIEBER

 Panzlon-restavracija
 Srednje Gameljne 32e

ZADRUGA

JAZON!

 Reševalec: _____

DROGA

**Ali še vedno ne veste, kam boste šli na zadnje
zimске smučarske vikende?**

**Morda pa je Gozdna šola ZTS v Bohinju, skupaj s
smučišči Vogel in Kobla, pravi
odgovor na vprašanje.**

**Ne odlašajte, čimprej pokličite 041/490 888
in si zagotovite prostor.**